

Koronakriisin vaikutukset Suomen pk-yrityksiin

**Kyselyn tulokset
Väliraportti**

20.4.2020

Saatesanat

Koronakriisi on asettanut ennen näkemättömiä vaatimuksia päätöksenteon tueksi tuotettaviin analyyseihin, jotka ovat perinteisesti pohjautuneet makrotason dataan ja kvartaalikohtaiseen raportointiin. Yritysten tilinpäätökset tulevat optimaalisimmillaankin neljän kuukauden viiveellä eivätkä näin ollen voi toimia kuin lähtötason määrittämisessä analyyseissä. Tällä hetkellä tarve keskittyy kykyyn pystyä tarkastelemaan taloutta kokonaisuutena reaaliaikaisesti ja samalla kyetä porautumaan eri sektoreiden vaikutuksiin hyvinkin tarkasti toimenpiteiden oikea-aikaiseksi kohdistamiseksi.

Kokonaisuuden kannalta on tärkeää kyetä hahmottamaan kokonaisvaikutukset BKT:n näkökulmasta ja pystyä näkemään millä aikataululla ja voimalla taloudelliset vaikutukset osuvat eri toimialoihin. Esimerkiksi ravintola- ja majoitustoimialassa vaikutukset ovat olleet rajuja ja äkillisiä, mutta esimerkiksi teollisuudessa muutokset seuraavat pidemmällä viiveellä. Teollisuudessa seuraukset voivat kuitenkin olla huomattavasti pitkäkestoisempiä, ja muutoksilla toimitusketjuissa on kauaskantoisia vaikutuksia ekosysteemien toimivuuteen, jotka tuottavat suhteessa merkittävän osan BKT:stä. Poliittisissa toimissa onkin ensisijaisen tärkeää kyetä sekä ajoittamaan että mitoittamaan toimet kokonaisuuden tarkastelun näkökulmasta rajallisten resurssien puitteissa.

Tesi pyrkii auttamaan kokonaisvaltaisesti valtionhallintoa sekä rahoitusinstrumenteillaan että tuottamalla dataa ja analyysejä markkinoista. Samalla pyrimme tuottamaan tietoa laajemmin markkinaa maksimaalisen tehokkuuden varmistamiseksi. Tämä kyselytutkimus on tuotettu osaksi kokonaisuutta, ja se pyrkii tarjoamaan kattavaa ja neutraalia näkemystä pk-yritysten nykytilanteesta. Tutkimus pyrkii myös kattamaan laaja-alaisesti eri näkökulmat, ymmärtämään sisäisiä toimenpiteitä kriisin vastaamiseksi sekä tutkimaan tukitoimenpiteiden tehokkuutta.

Kriisin positiivisena puolena on ollut hienoa havaita mahdollisuus, etenkin datan ja analyysien osalta, laaja-alaiseen yhteistyöhön akatemian, yksityisten yritysten ja ministeriöiden välillä. Kaikilla on aito halu löytää parhaat ratkaisut tiiviissä yhteistyössä ja vastaavasti luoda hyvä pohja datavetoisen päätöksenteon innovaatioihin. Vaikka työ on meidänkin osaltamme vasta alkamassa, haluaisin lämpimästi kiittää kaikkia yhteistyökumppaneita sekä akatemiassa, ministeriöissä että yksityisellä puolella jo nyt aikaansaaduista tuloksista. Vaikka matka on vielä alussa, toivottavasti nyt nähty kehitystyö tulee jatkumaan myös akuutin kriisin väistyttyä.

Tämä kyselytutkimuksen raportti on ensimmäinen osa laajempaa, tärkeimmät toimialat kattavaa tarkastelua. Päätimme julkaista jo nyt alustavat tulokset valikoiduilta toimialoilta päätöksenteon tueksi ja toivomme huomioimaan tuloksia tulkitessa tämän hetkisen tarkkuustason etenkin hienojakoisemmissa tarkasteluissa. Tulemme julkaisemaan raportin kokonaisuudessaan heti sen valmistuttua arviolta kahden viikon päästä täydessä laajuudessaan. Tavoitteena on toistaa kysely jatkuvan seurannan varmistamiseksi. Tutkimme myös uusia keinoja tuottaa dataa laaja-alaisesti päätöksentekijöiden saataville jatkuvasti päivittyvässä ja interaktiivisessa muodossa. Kuten kaikissa kyselytutkimuksissa, on myös tässä omat haasteensa ja pyrimme asettamaan tarkastelemaan kyselytutkimuksen tuloksia suhteessa saatavilla oleviin datapisteisiin.

Henri Hakamo
Chief Digital Officer
Tesi

Sisältö

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökateen kehitys
- Maksukyky ja rahoitusasema
- Operatiiviset häiriöt
- Investointinäköymä
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

Kyselyn tarkoitus ja mahdolliset rajoitukset

Kyselyn tarkoitus ja tausta

- ◆ Kyselyllä pyritään selvittämään koronakriisin vaikutuksia suomalaisille pk-yrityksille ja yritysten palautumista kriisin jälkeen, keskittymällä neljään teemaan:
 - Mikä on pk-yritysten taloudellisen tilanteen vakavuus
 - Mitä yritykset ovat jo tehneet selviytyäkseen kriisistä ja sen jälkeisestä ajasta paremmin
 - Millaisia operatiivisia vaikeuksia yrityksillä on ollut esim. toimitusketjujen osalta
 - Kuinka hyvin hallituksen tukipaketit ja taloustoimet ovat auttaneet yrityksiä
- ◆ Tesin toimeksiannosta tehdyn kyselytutkimuksen laatimiseen osallistuivat Helsinki GSE, työ- ja elinkeinoministeriö, professori Vihriälän selvitystyöryhmä, Business Finland, Finnvera sekä muita asiantuntijoita yksityiseltä ja julkiselta sektorilta.
- ◆ Kysely toistetaan kuukauden välein

Kyselyn mahdolliset rajoitukset ja vääristymät

- ◆ Tämän tyyppisiä kyselyitä toteutettaessa on huomioitava mahdolliset vääristymät vastauksissa, jotka rajoittavat osaltaan tulosten yleistettävyyttä:
 - Pahiten kriisistä kärsineet ovat usein halukkaimpia vastaamaan ja kertomaan huolistaan sekä tilanteestaan
 - Osa vastaajista saattaa asettaa arvionsa hieman alakanttiin, jos he olettavat negatiivisten vastausten vaikuttavan esimerkiksi jaettavan tuen määrään
- ◆ Vastausten luotettavuutta voidaan nostaa muutamalla keinolla:
 - Tuomalla mukaan muita datalähteitä, esimerkiksi reaaliaikaisia indikaattoreita yritysten laskutusten loppusummasta tai konkurssien määrästä, ja vertailemalla tuloksia niihin
 - Nostamalla vastausmääriä korkeammiksi tärkeimmillä toimialoilla, jotta luottamusväliä saadaan kavennettua

Kyselyn perustiedot

Otoksen koko 	<ul style="list-style-type: none">◆ Ensimmäisellä tutkimuskierroksella n=801◆ Kokonaisotos tulee olemaan n=1600	<p>Tällä hetkellä kyselyvastauksia 801</p> <p>Vastausprosentti 14%, kieltäytyneitä 13%, loppuja ei tavoitettu soittaessa</p>
Kyselyn toteutus 	<ul style="list-style-type: none">◆ Puhelinhaastattelu (kesto ~10 min)◆ Toteuttajana Taloustutkimus◆ Haastattelut toteutettu aikavälillä 3.4.-14.4.2020	
Sektorien ja yritysten valinta 	<ul style="list-style-type: none">◆ Sektorien valinta perustui niiden osuuteen BKT:n muodostumisessa (arvonlisäys, työllisyys) ja sen kasvussa (arvonlisäyksen ja työn tuottavuuden kasvu)◆ Tukku- ja vähittäiskaupan osalta käytettiin TOL-tasoa 3 ja muiden sektorien osalta TOL-tasoa 2◆ Yritysten liikevaihto 2-200 mEUR/vuosi ja työntekijämäärä 5 - 250 hlö	
Otoksen muodostamislogiikka 	<ul style="list-style-type: none">◆ Valittujen sektoreiden (TOL1-tasolla: Teollisuus; Tukku- ja vähittäiskauppa; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Informaatio ja viestintä; Majoitus- ja ravitsemustoiminta) sisällä kohdesektorien painotuksessa käytettiin arvonlisää◆ Varmistettiin jokaiselle sektorille (TOL2- tai TOL3-taso) riittävä edustavuus yrityksen koon sekä maantieteellisen jakauman osalta◆ Lisäksi asetettiin jokaiselle sektorille viiden yrityksen minimimäärä; tulosten käsittelyssä yhdisteltiin tarvittaessa kategorioita ehdon täyttämiseksi◆ Yrityksen pääkonttorin oletettiin edustavan yrityksen maantieteellistä toimipaikkaa	

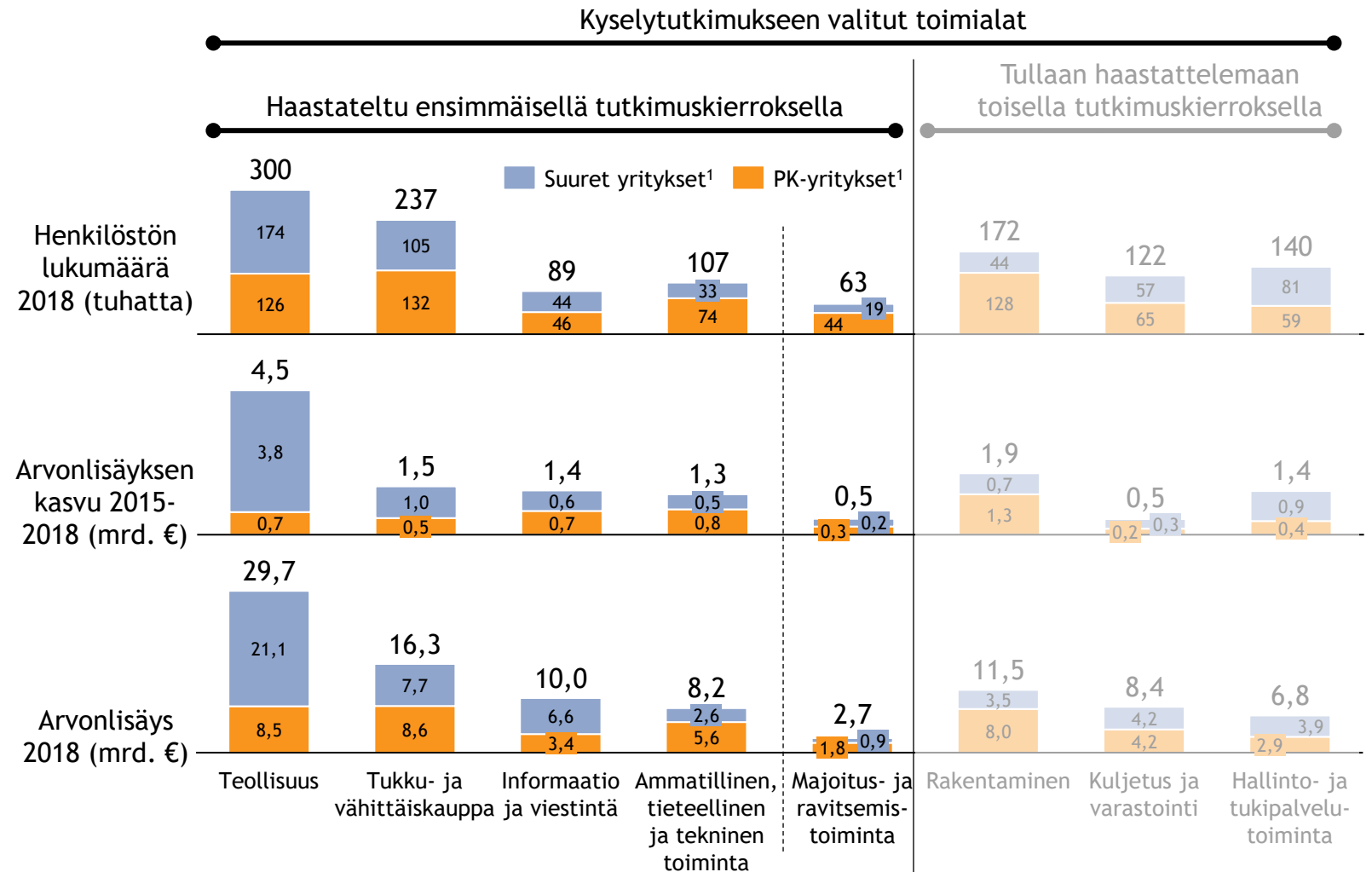
Kysely kohdistettiin kansantalouden ja sen kasvun kannalta merkittäviin toimialoihin, joihin COVID-19:n uskottiin vaikuttavan kielteisimmän

Kyselytutkimuksen toimialalajuuksiksi valittiin toimialoja

- Joiden kaupallisten yritysten kontribuutio BKT:n ja sen kasvuun on merkittävä, ja
- Joiden liiketoimintaympäristöön COVID-19:lla arvioitiin olevan kielteisimmät vaikutukset

Valittujen toimialojen kaikkien yritysten

- Yhteenlaskettu arvonlisäys vuonna 2018 oli 94 mrd. € (47% koko kansantalouden arvonlisäyksestä ja noin 75% kaikkien yritysten arvonlisäyksestä)
- Arvonlisäyksen kasvu vuosina 2015-2018 oli 13 mrd. € (noin kaksi kolmasosaa koko kansantalouden arvonlisäyksen kasvusta samalla aikavälillä)
- Henkilötyövuosien määrä vuonna 2018 oli 1,23 miljoonaa

1. PK-yrityksiksi luokitellaan yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa.

Kyselytutkimuksen kohderyhmä

Kyselyyn mukaan otetut sektorit	Määritelmä Tilastokeskuksen mukaan	Vastaajien määrä ensimmäisessä vaiheessa ¹	Vastaajien määrä toisessa vaiheessa ²	Vastaajia yhteensä
 Teollisuus	<ul style="list-style-type: none"> Materiaalien, aineiden ja komponenttien mekaaninen, kemiallinen tai biologinen muuntaminen uusiksi tuotteiksi, esim. maa-, metsä- ja kalatalous, kaivostoiminta 	300	75	375
 Tukku- ja vähittäis-tavarakauppa	<ul style="list-style-type: none"> Tavaroiden tukku- ja vähittäiskauppa ja myyntiin liittyvät palvelut Sisältää aputoimintoja, esim. tavaroiden lajittelun, kokoamisen ja asennuksen, sekoittamisen yms. 	187		187
 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> Korkeatasoista osaamista vaativat erokoistuneet toiminnat, esim. lakiasiaain- ja laskentatoimen palvelut, konsultointu, tieteellinen tutkimus ja kehittäminen, mainostoiminta ja markkinatutkimus 	156	25	181
 Informaatio ja viestintä	<ul style="list-style-type: none"> Tieto- ja kulttuurituotteiden valmistus ja jakelu, tiedon ja viestien siirto, tietotekninen palvelutoiminta, tietojen käsittely ja muu tietopalvelutoiminta 	133	20	153
 Majoitus- ja ravitsemustoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Lyhytaikaisen majoituksen tarjoaminen matkailijoille ja muille vierailijoille sekä välittömästi nautittavaksi tarkoitettujen valmiiden aterioiden ja juomien tarjonta sekä ateriapalvelut 	25	130	155
 Kuljetus ja varastointi	<ul style="list-style-type: none"> Henkilö- ja tavaraliikenne rautateitse, maanteitse, vesiteitse ja ilmäteitse omilla tai ulkomailta rahdatuilla tai vuokratuilla liikennevälineillä. Putkikuljetus ja kuljettamiseen liittyvät tukitoiminnot, kuten terminaali- ja pysäköintipalvelut, lastinkäsittely ja varastointi sekä kuljetusvälineiden vuokraus kuljettajan kanssa ja posti- ja kuriiritoiminnot. 		150	150
 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Liike-elämän yleiset rutiiniluonteiset ja useimmiten lyhytkestoiset tukipalvelut, joiden pääasiallinen tehtävä ei ole erikoistietämyksen jakaminen 		204	204
 Rakentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Yleinen rakentaminen sekä erikoisalarakentaminen talonrakennuksen ja maa- ja vesirakennuksen osalta sekä rakennustoimintaan liittyvä asennus- ja viimeistelytyö sekä rakennuttaminen ja kiinteistöjalostustoiminta 		196	196

1. Vaihe 1: haastattelut toteutettu 3.4.-14.4.2020, keskittyen viiteen ensimmäiseen sektoriin

2. Vaihe 2: haastattelut aloitetaan 20.4. alkavalla viikolla, keskittyen sekä valittujen sektoreiden vastaajamäärien kasvattamiseen että uusien sektoreiden haastatteluun

Kyselytutkimuksen ensimmäisen vaiheen otoskoot ja tarkkuustasot (1/2)

Sektorit (TOL1)	Toimialat (TOL2)	Näyte (n=x)	Perusjoukko	Keskimääräinen virhemarginaali 95% luottamusvälillä, +/- %
Teollisuus 		n=300	4276	4,72
	10 Elintarvikkeiden valmistus	n=22	422	17,62
	11 Juomien valmistus	n=6	35	31,54
	13 Tekstiilien valmistus	n=5	63	36,42
	14 Vaatteiden valmistus	n=5	54	36,16
	15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	n=5	20	32,87
	16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut): olki- ja punontatuotteiden valmistus	n=17	305	20,00
	17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	n=17	65	17,69
	18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	n=6	144	33,92
	19 Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	n=0	3	-
	20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	n=15	114	20,42
	21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	n=3	11	41,79
	22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	n=17	199	19,69
	23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	n=17	166	19,50
	24 Metallien jalostus	n=6	33	31,34
	25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	n=40	1088	13,17
	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	n=18	197	19,07
	27 Sähkölaitteiden valmistus	n=12	120	23,24
	28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	n=53	464	10,97
	29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	n=8	87	28,59
	30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	n=5	79	36,73
	31 Huonekalujen valmistus	n=4	142	41,83
	32 Muu valmistus	n=8	136	29,11
	33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	n=11	329	25,16

Kyselytutkimuksen ensimmäisen vaiheen otoskoot ja tarkkuustasot (2/2)

Sektori (TOL1)	Toimialat (TOL2)	Näyte (n=x)	Perusjoukko	Keskimääräinen virhemarginaali 95% luottamusvälillä, +/- %
Tukku- ja vähittäistavarakauppa		n=187	6150	6,11
 12141	45 Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	n=27	1026	16,12
	46 Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)	n=81	2175	9,25
	47 Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)	n=79	2949	9,42
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta		n=156	3256	6,63
	69 Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut	n=22	578	17,75
	70 Pääkonttorien toiminta: liikkeenjohdon konsultointi	n=64	742	10,14
	72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	n=54	1140	11,27
	71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut: tekninen testaus ja analysointi	n=4	113	41,68
	73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus	n=7	298	31,70
	74 Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	n=4	298	42,15
	75 Eläinlääkintäpalvelut	n=1	87	84,38
Informaatio ja viestintä		n=133	1739	7,07
	58 Kustannustoiminta	n=22	191	17,02
	60 Radio- ja televisiotoiminta	n=6	125	33,81
	61 Televiestintä	n=2	13	55,20
	59 Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	n=16	86	19,14
	63 Tietopalvelutoiminta	n=77	1214	9,36
	62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	n=10	110	25,59
Majoitus- ja ravitsemustoiminta		n=25	2008	16,87
	55 Majoitus	n=5	246	35,57
	56 Ravitsemistoiminta	n=20	1762	18,87

Koronakriisi haastaa pk-yritysten maksukykyä – valtion tukitoimet koetaan hyödyllisinä

Vastauksista nousseet havainnot¹

Liikevaihdon kehitys	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Koronakriisi on heikentänyt pk-yritysten liikevaihtoa merkittävästi; noin 50% vastaajista arvioi liikevaihdon heikentyneen ja 15% vastaajista arvioi liikevaihdon aleneman olevan yli 40% ◆ Pk-yritykset odottavat liikevaihdon heikenevän edelleen huhtikuun aikana verrattuna maaliskuun tasoon ◆ Sektorikohtaisia poikkeuksia löytyy, esimerkiksi noin kolmannes elintarvikeliikkeistä on kasvattanut liikevaihtoaan koronakriisin aikana
Yritysten tekemät omat sopeuttamis-toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Yritysten omat sopeuttamistoimenpiteet ovat rajalliset, sillä -65% yrityksistä kykenee alentamaan kustannustasoaan enintään 20% verrattuna tilanteeseen ennen koronakriisiä ◆ Pk-yritykset ovat toteuttaneet toistaiseksi vain osan (noin 20-30%) käytössä olevista sopeuttamistoimenpiteistä ◆ Lomautukset ovat yritysten eniten käytämä keino kustannusten vähentämiseksi (36% kyselyyn vastanneista yrityksistä)
Käyttökäteen kehitys	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Noin puolet pk-yrityksistä arvioi käyttökäteen heikentyneen koronakriisin vaikutuksesta ◆ Voimakkainta käyttökäteen heikentyminen on ollut majoitus- ja ravitsemusalalla
Yritysten maksukyky ja rahoitusasema	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Yritysten kassavarat ja muut käytettävissä olevat varat riittävät nykyarvion mukaan suurimmalla osalla yrityksistä useamman kuukauden, mutta noin 10% pk-yrityksistä, sektorista riippumatta, ei selviä seuraavaa kuukautta ◆ Vajaa puolet vastanneista pitää maksuvaikeuksia mahdollisina seuraavien kolmen kuukauden sisällä
Operatiiviset häiriöt	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Koronakriisillä on ollut merkittäviä vaikutuksia toimitusketjuihin kaikilla kyselyn sektoreilla ◆ Yli 65% teollisuuden sekä tukku- ja vähittäistavarakaupan yrityksistä on kokenut toimitusketjun häiriöitä ◆ Syitä ovat mm. raaka-aineiden ja materiaalien saatavuus sekä logistiikka
Investointinäköymä	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 30-40% pk-yrityksistä odottaa aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden arvon alenevan loppuvuoden aikana vähintään 30% edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna (huhti-joulukuu 2019) ◆ Investointien arvo on alkuvuonna alentunut 30-50% sektorista riippuen
Valtion toimien vaikuttavuus	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Business Finlandin tai Finnveran tukea saaneista pk-yrityksistä noin 80% arvioi tukitoimien helpottaneen yrityksen toimintaa ◆ Toistaiseksi valtion tukea koronakriisin aikana saaneiden yritysten joukko on rajallinen; alle 10% kyselyyn vastanneista pk-yrityksistä ilmoittaa saaneensa Finnveran tai Business Finlandin tukea

¹ Teollisuus n=300, Tukku- ja vähittäiskauppa n=187, Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta n=156, Informaatio ja viestintä n=133, Majoitus- ja ravitsemustoiminta n=25

Kyselyn toisessa vaiheessa lisätään haastatteluita kaikille sektoreille, erityisesti Majoitus- ja ravitsemustoimintaan

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys

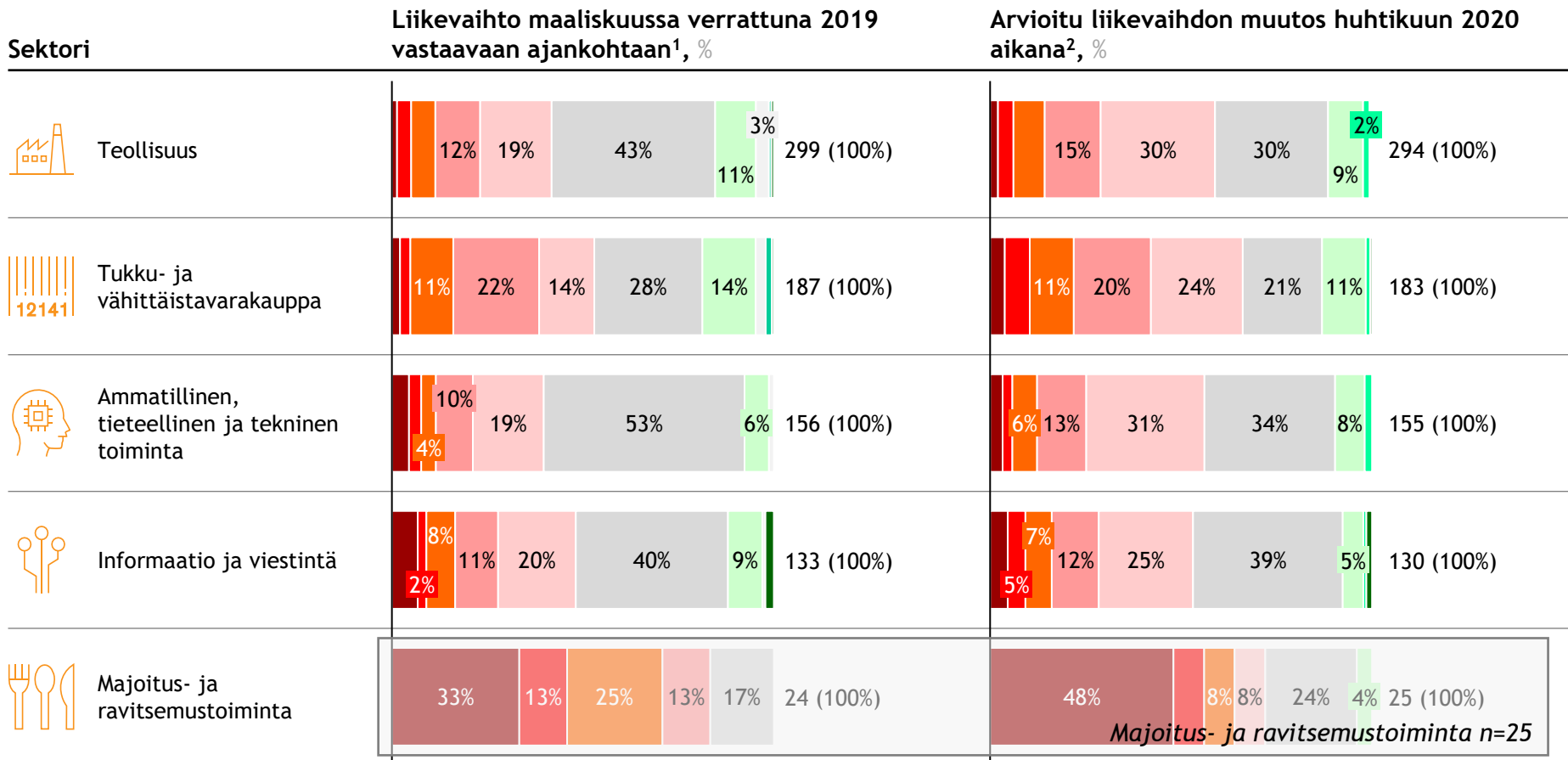
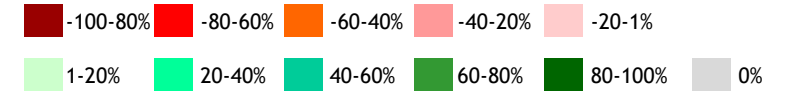
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökateen kehitys
- Maksukyky ja rahoitusasema
- Operatiiviset häiriöt
- Investointinäköymä
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

1. Yhteenveto: Koronakriisi on heikentänyt merkittävästi pk-yritysten liikevaihtoa

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

2. Arvioitko liikevaihtonne heikkenevän vai kasvavan huhtikuun aikana? Kuinka paljon?

Liikevaihdon muutos, %

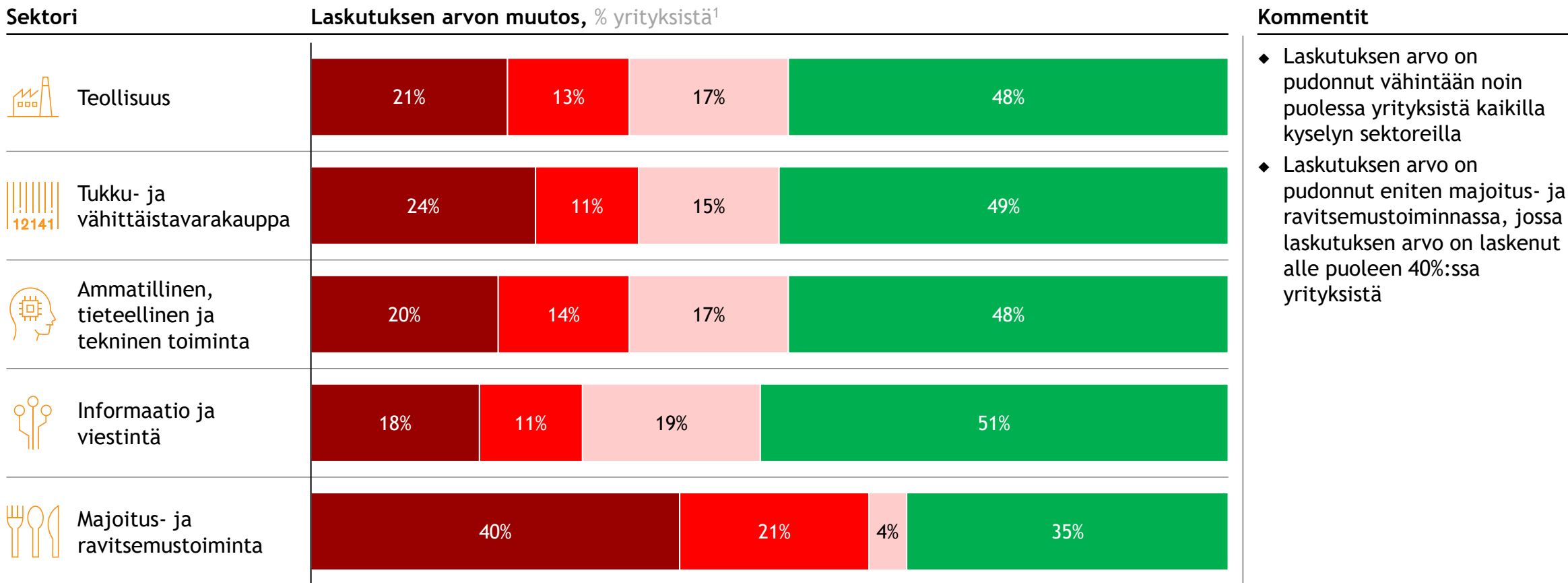
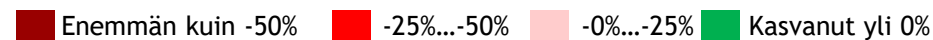
Kommentit

- ♦ Harva pk-yritys on pystynyt koronakriisin aikana kasvattamaan liikevaihtoaan
- ♦ Pk-yritykset odottavat liikevaihdon laskevan edelleen huhtikuun aikana maaliskuun tasosta
- ♦ Heikoimminkin liikevaihdollisesti arvioi huhtikuussa pärjäävänsä majoitus- ja ravitsemustoiminta
- ♦ Koronakriisistä liikevaihdollisesti hyötyvien osuuden ei odoteta nousevan huhtikuussa
- ♦ Business Finlandin kyselyn mukaan (650 rahoituksen hakijaa) helmikuun alussa vielä noin puolet kaikista vastaajista arvioi, että vaikutukset liikevaihtoon ovat hyvin pienet; maaliskuussa tällaisen arvion esitti enää 7% vastaajista, ja 85% arvioi, että vaikutukset ovat kielteisiä tai hyvin kielteisiä

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 1. 2. Perustuen kyselyn kysymykseen 2, 2.1 ja 2.2

1. Lähetettyjen laskujen arvo on pudonnut noin puolessa yrityksistä kaikilla aloilla

Laskutuksen arvon muutos, %

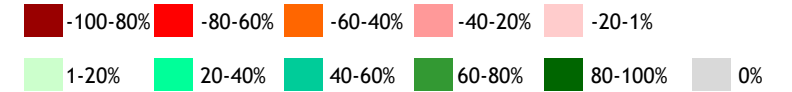
¹ Pyöristysvirheet korjattu niin, että jokaisen kategorian summaksi tulee 100%.

1. Kaikista pienimmät pk-yritykset arvioivat liikevaihdon heikentyneen eniten ja kehityksen arvioidaan jatkuvan

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

2. Arvioitteko liikevaihtonne heikkenevän vai kasvavan huhtikuun aikana? Kuinka paljon?

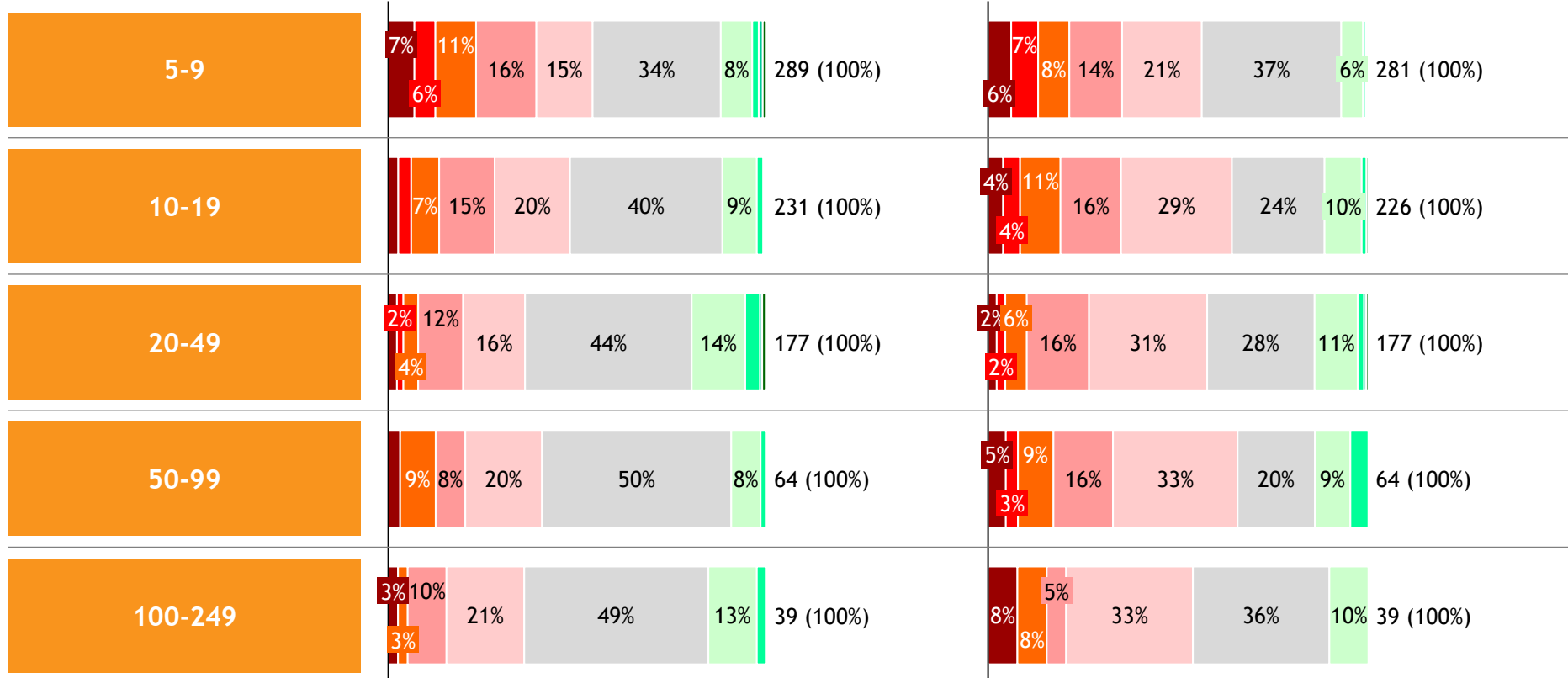
Liikevaihdon muutos, %

Yrityksen koko,
Työntekijöiden määrä

Liikevaihto maaliskuussa verrattuna 2019
vastaavaan ajankohtaan¹, %

Arvioitu liikevaihdon muutos huhtikuun
2020 aikana, %

Kommentit

- ◆ 50% pienimmistä 5-9 henkilöä työllistävästä yrityksistä on kärsinyt liikevaihdon laskusta maaliskuussa; suuremmilla tilanne hieman parempi (37% yli 100 henkilön yrityksistä raportoi liikevaihdon laskua)
- ◆ Lähes kaikki yritykset kokoluokasta riippumatta arvioivat liikevaihdon laskevan huhtikuussa
- ◆ Liikevaihdon edellisen vuoden tasolla säilyttävien tai paremmalle tasolle nostavien osuuden odotetaan pääosin laskevan

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 1, 2, 2.1 ja 2.2

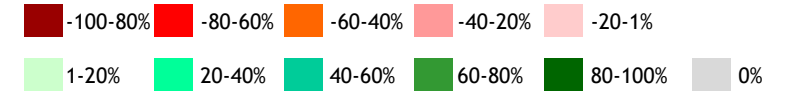
1. Teollisuus: Koronakriisi heikentänyt yritysten liikevaihtoa kaikilla teollisuudenaloilla

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

2. Arvioitko liikevaihtonne heikkenevän vai kasvavan huhtikuun aikana? Kuinka paljon?

Teollisuus

Liikevaihdon muutos, %

Sektori	Liikevaihto maaliskuussa verrattuna 2019 vastaavaan ajankohtaan ¹ , %	Arvioitu liikevaihdon muutos huhtikuun 2020 aikana, %
Elintarvikkeiden valmistus	22 (100%)	24 (100%)
Juomien valmistus	6 (100%)	4 (100%)
Tupakkatuotteiden valmistus	0 (0%)	0 (0%)
Tekstiilien valmistus	5 (100%)	4 (100%)
Vaatteiden valmistus	5 (100%)	4 (100%)
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	5 (100%)	4 (100%)
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus	17 (100%)	15 (100%)
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	16 (100%)	17 (100%)
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	6 (100%)	7 (100%)
Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	0 (0%)	0 (0%)
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	15 (100%)	15 (100%)
Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	3 (100%)	2 (100%)
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	17 (100%)	17 (100%)
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	17 (100%)	15 (100%)
Metallien jalostus	6 (100%)	5 (100%)
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	40 (100%)	39 (100%)
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	18 (100%)	14 (100%)
Sähkölaitteiden valmistus	12 (100%)	12 (100%)
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	53 (100%)	8 (100%)
Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	8 (100%)	5 (100%)
Muiden kulkuneuvojen valmistus	4 (100%)	3 (100%)
Huonekalujen valmistus	7 (100%)	8 (100%)
Muu valmistus	8 (100%)	7 (100%)
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	11 (100%)	8 (100%)

Kommentit

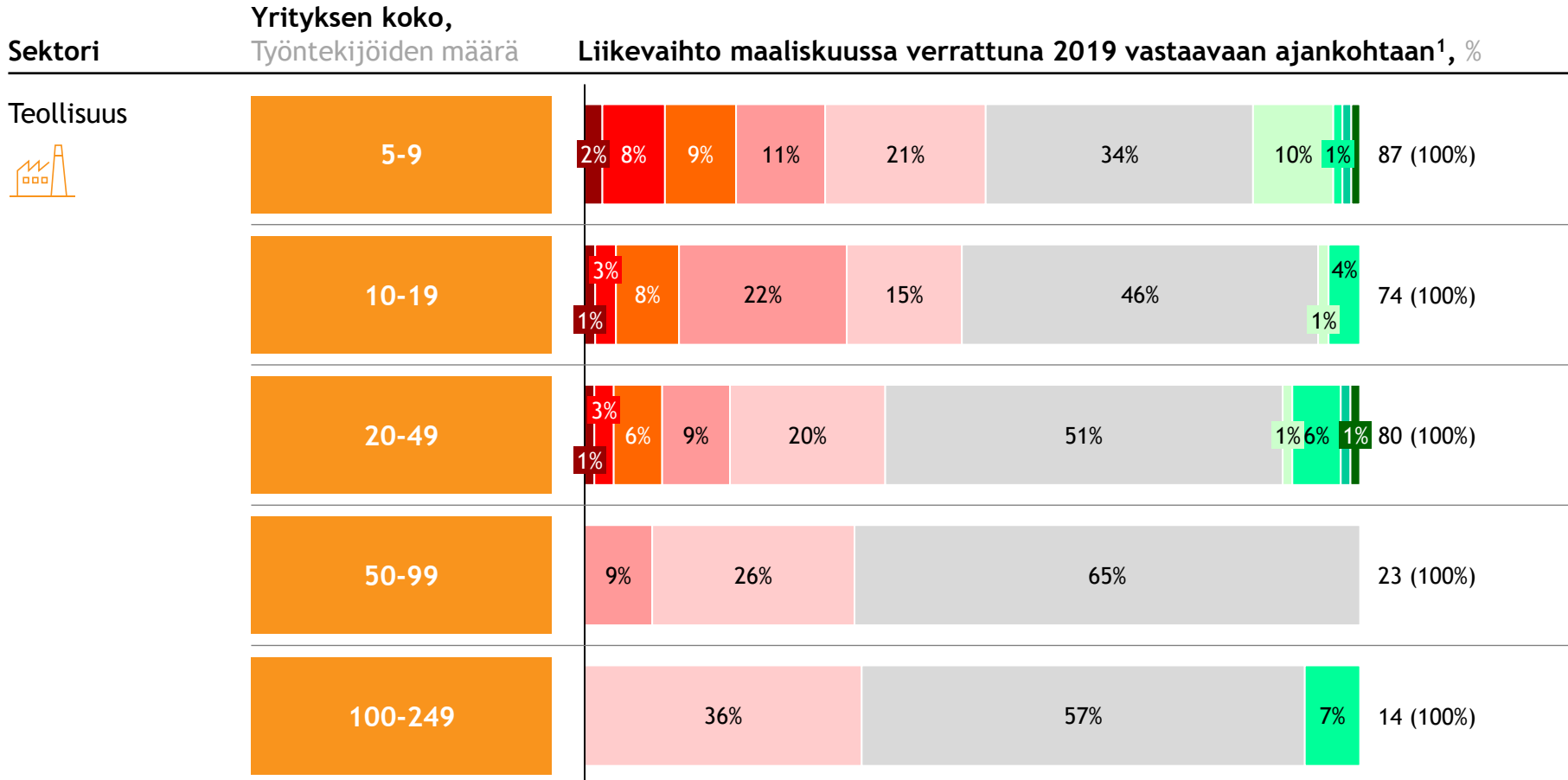
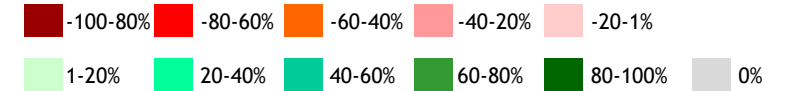
- ◆ Liikevaihto heikentynyt kautta linjan teollisuuden eri aloilla; harvat hyötyneet liikevaihdollisesti
- ◆ Erityisesti elintarviketeollisuus, tekstiiliteollisuus sekä painaminen ja tallenteiden jäljentäminen kärsineet liikevaihdon laskusta
- ◆ Huhtikuussa teollisuudessa odotetaan yhä heikkenevää liikevaihtoa ja liikevaihdollisesti hyötyvien osuus laskee lähes kaikilla teollisuuden alasektoreilla
- ◆ Kansainvälisesti kysyntä tukku- ja vähittäiskaupan tuotteille (poislukien elintarvikkeet) on pudonnut - tämän ennakoidaan näkyvän vientiyriytysten liikevaihdossa pienellä viiveellä

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 1, 2 ja 2.1

1. Teollisuus: Pienimpien teollisuusyritysten liikevaihto laskenut eniten koronakriisin vaikutuksesta

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

Liikevaihdon muutos, %

Kommentit

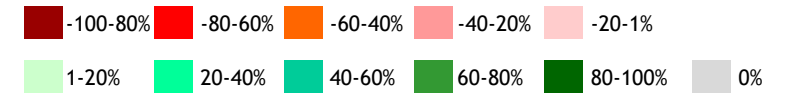
- ◆ Pienimmät (5-9 henkilöä työllistävät) teollisuusyritykset kärsineet eniten liikevaihdon laskusta koronakriisin aikana
- ◆ Toisaalta pienimpien yritysten joukossa on myös hieman muita enemmän yrityksiä (~15%), jotka ovat kasvattaneet liikevaihtoaan

1. Perustuen kyselyn kysymykseen

1. Teollisuus: Teollisuusyritysten liikevaihto heikentynyt ympäri Suomea – Pohjois-Suomessa tilanne hieman muuta maata huonompi

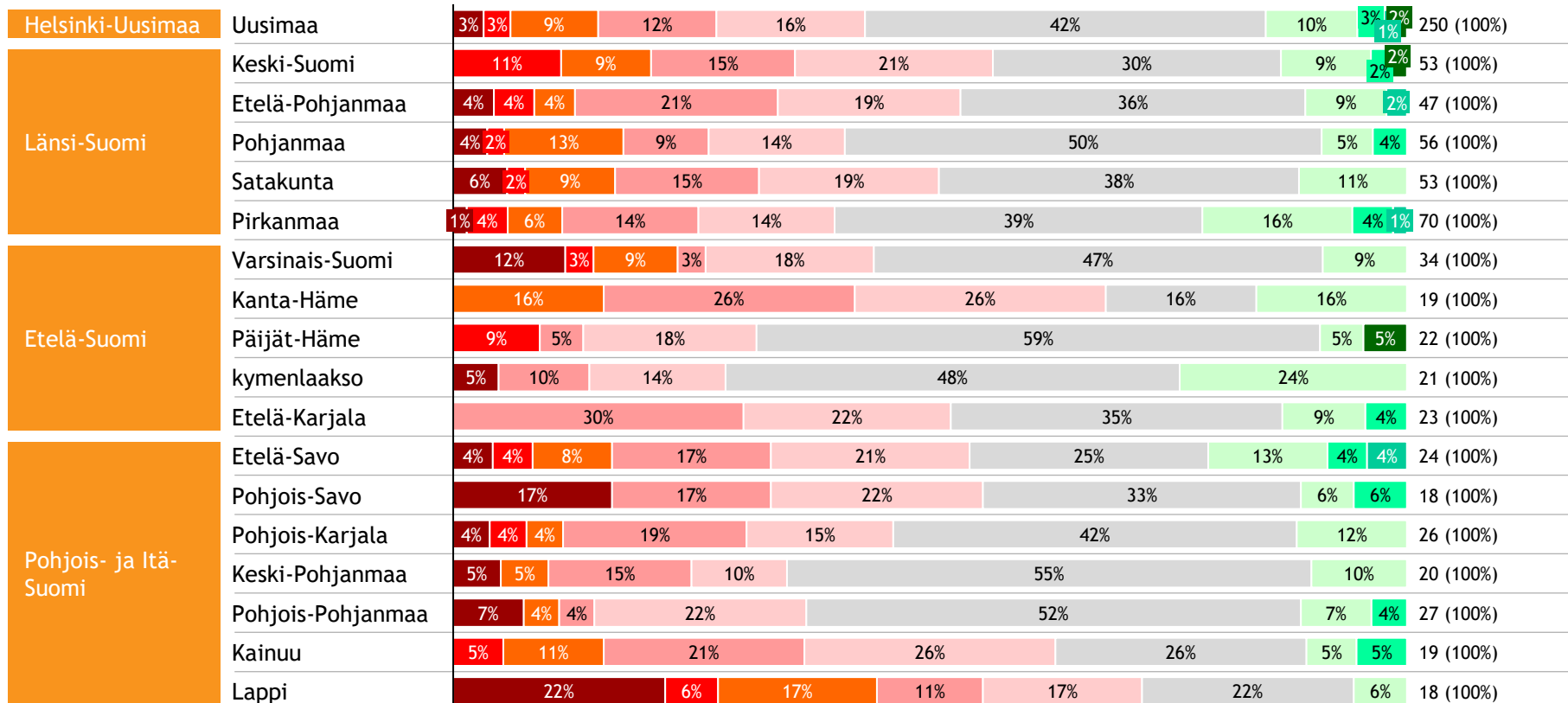
1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

Liikevaihdon muutos, %

Alue

Liikevaihto maaliskuussa verrattuna 2019 vastaavaan ajankohtaan¹, %

Kommentit

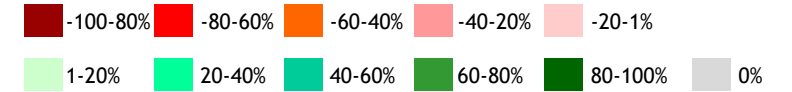
- ◆ Teollisuusyritysten liikevaihto heikentynyt ympäri Suomea; Pohjois- ja Itä-Suomessa, erityisesti Lapissa, tilanne mahdollisesti hieman muuta maata huonompi

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 1

1. Tukku- ja vähittäistavarakauppa: Kolmannes elintarvikeliikkeistä on kasvattanut liikevaihtoaan koronakriisin aikana

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

Liikevaihdon muutos, %

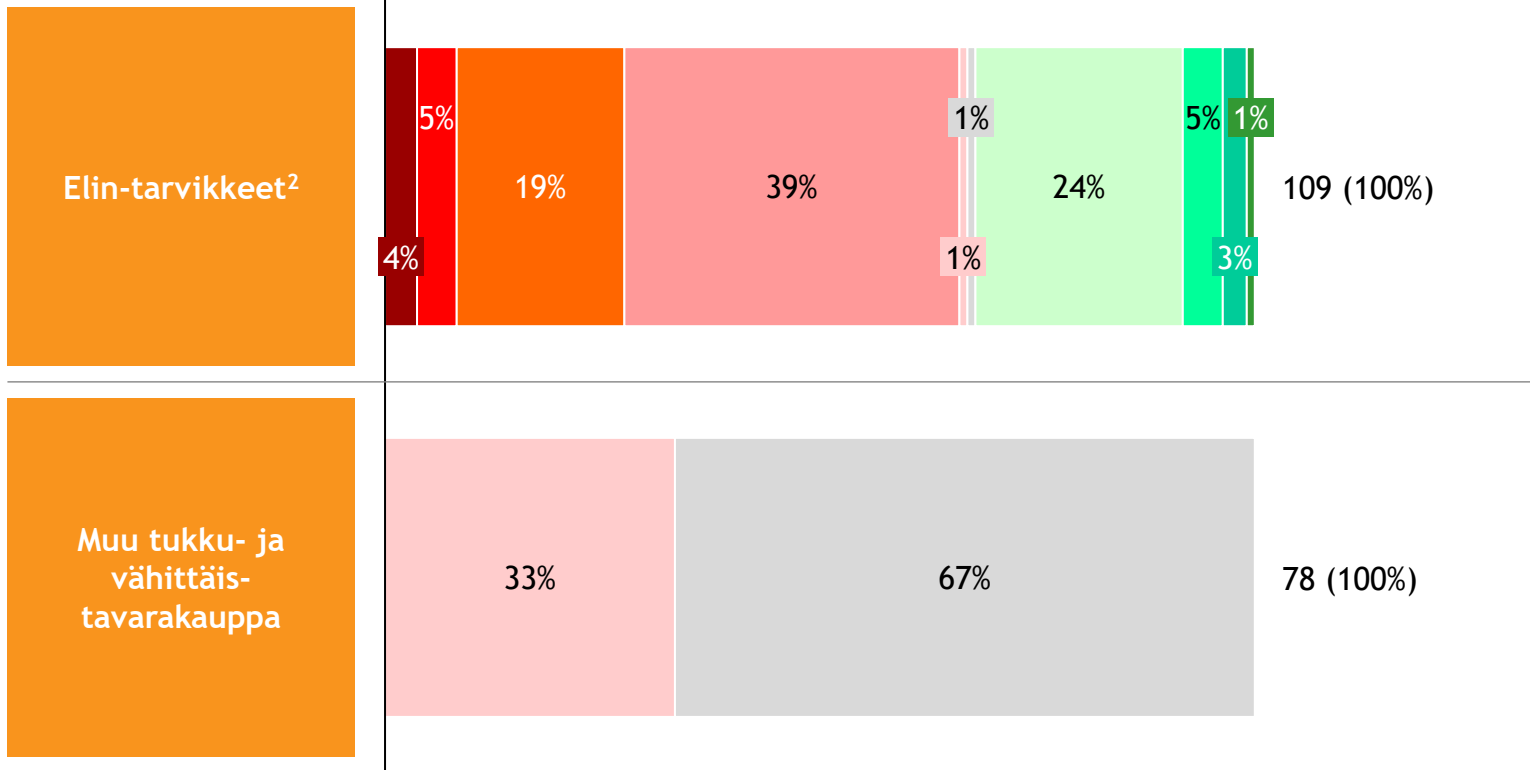

Sektori

Liikevaihto maaliskuussa verrattuna 2019 vastaavaan ajankohtaan¹, %

Kommentit

Tukku- ja vähittäistavara-
kauppa

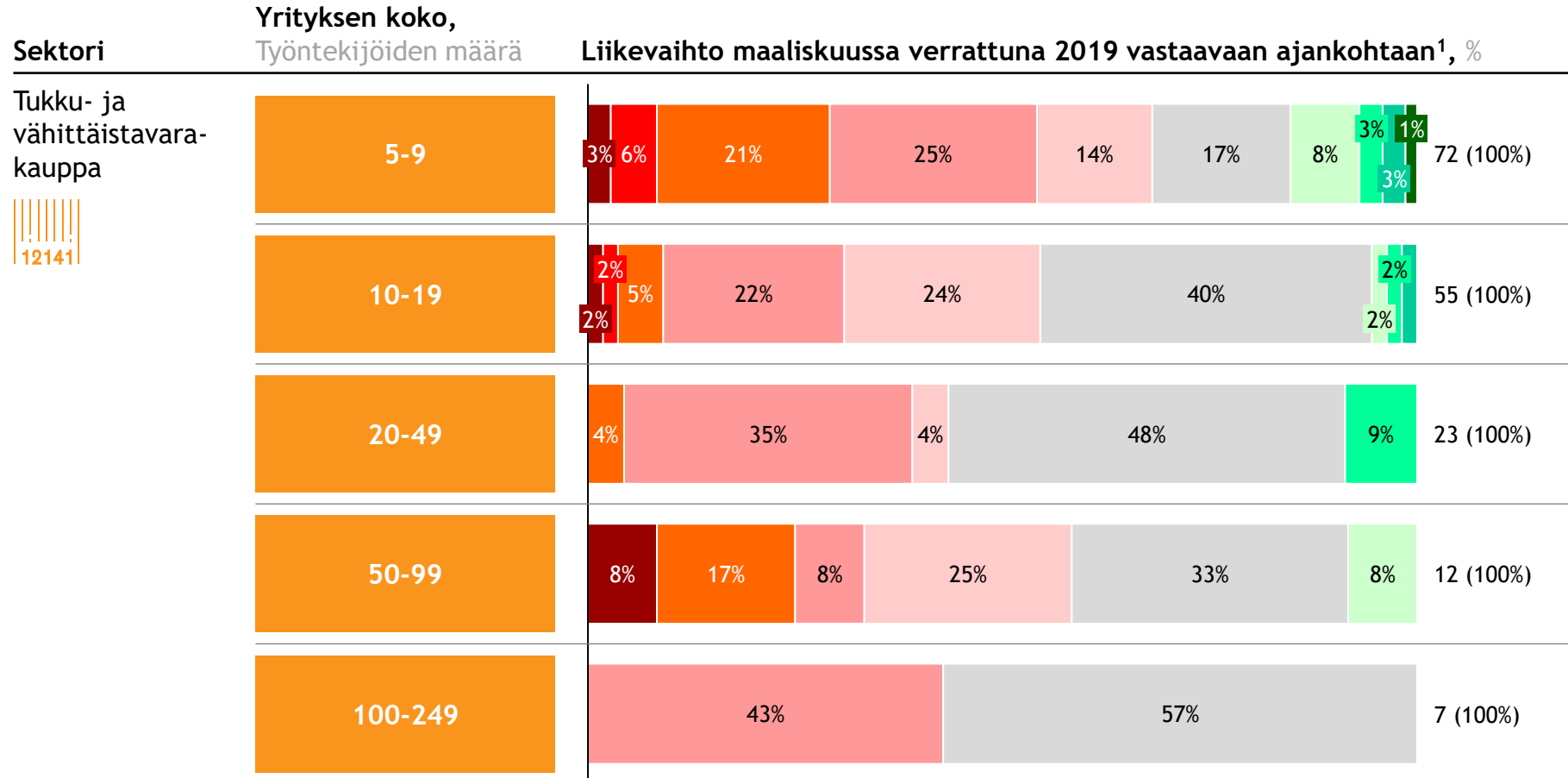
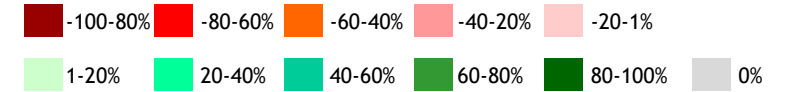
- ◆ Globaalisti on huomattu elintarvikeyritysten liikevaihdon nousseen koronakriisin ensimmäisten kuukausien aikana - vastaava ilmiö havaittavissa Suomessa, missä noin kolmannes elintarvikealan pk-yrityksistä on kasvattanut liikevaihtoaan
- ◆ Elintarvikeyritysten joukossa myös ~25% elintarvikeliikkeitä, joiden liikevaihto on laskenut
- ◆ Liikevaihto muissa tukku- ja vähittäistavarakaupoissa on laskenut enintään 20% ja valtaosa (67%) pystyi maaliskuussa säilyttämään liikevaihtonsa edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasolla

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 2. TOL-luokat 471-472 Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä (supermarketit yms.) ja Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä

1. Tukku- ja vähittäistavarakauppa: Suurimmat tukku- ja vähittäiskaupan pk-yritykset ovat säilyttäneet liikevaihtonsa parhaiten

1. Kuinka paljon liikevaihtonne on muuttunut koronakriisin vaikutuksesta verrattuna vuoden 2019 maaliskuuhun?

Liikevaihdon muutos, %

Kommentit

- ◆ Suurimmat tukku- ja vähittäiskaupan pk-yritykset ovat pärjäneet liikevaihdollisesti paremmin maaliskuussa
 - Lähes 60% yli 100 henkeä työllistävästä tukku- ja kaupanalan yrityksistä ovat säilyttäneet liikevaihtonsa edellisen vuoden tasolla maaliskuussa
 - Vastaavasti 5-9 henkilöä työllistävästä yrityksistä vain 32% on pystynyt säilyttämään tai kasvattamaan liikevaihtoaan
- ◆ Myös Kaupan Liiton kyselytutkimuksessa erikois- ja tavaratalokaupan yritykset kokoluokasta riippumatta arvioivat liikevaihdon heikentyneen merkittävästi - lähes puolet vastaajista ilmoittaa vähennyksen olevan jopa 70%

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 1

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys

- Yritysten operatiiviset toimenpiteet

- Käyttökateen kehitys

- Maksukyky ja rahoitusasema

- Operatiiviset häiriöt

- Investointinäköymä

- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

2. Yhteenveto: Majoitus- ja ravitsemustoimintaa lukuunottamatta ~ 65% yrityksistä kykenee alentamaan kustannustasoaan enintään 20%

9. Kuinka paljon arvioitte yrityksenne pystyvän pienentämään operatiivisia kustannuksia jos vertaatte tilanteeseen ennen koronakriisiä?

9.1. Mikä osuus arvioiduista kustannusleikkauksista on jo toteutettu?

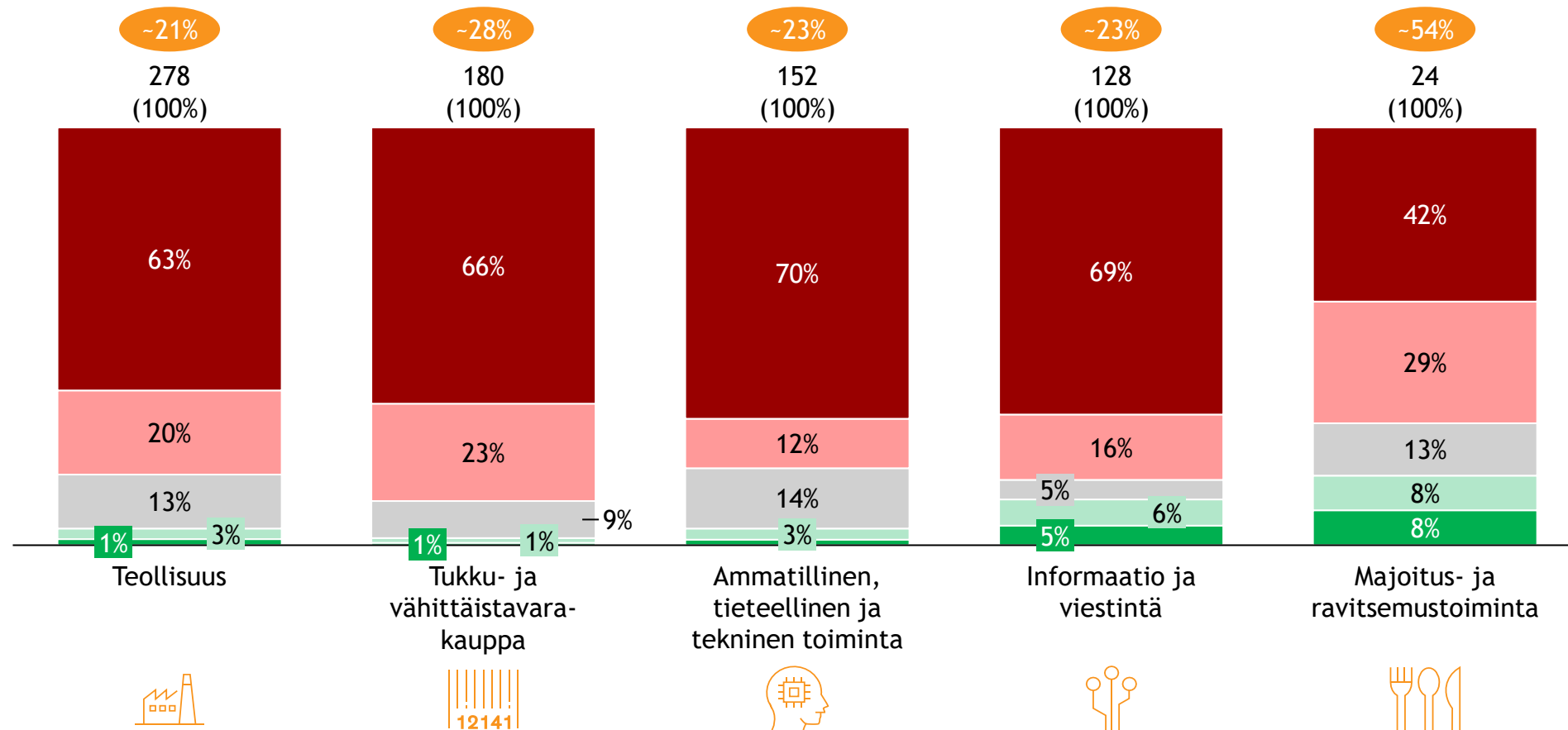

Jo toteutetut kustannusleikkaukset², % arvioidusta kokonaispotentiaalista

Yrityksen kyky pienentää operatiivisia kustannuksia, %

0-20 21-40 41-60 61-80 81-100

Yrityksen kyky pienentää operatiivisia kustannuksia oma-aloitteisin toimin (kokonaispotentiaali)¹, %

Kommentit

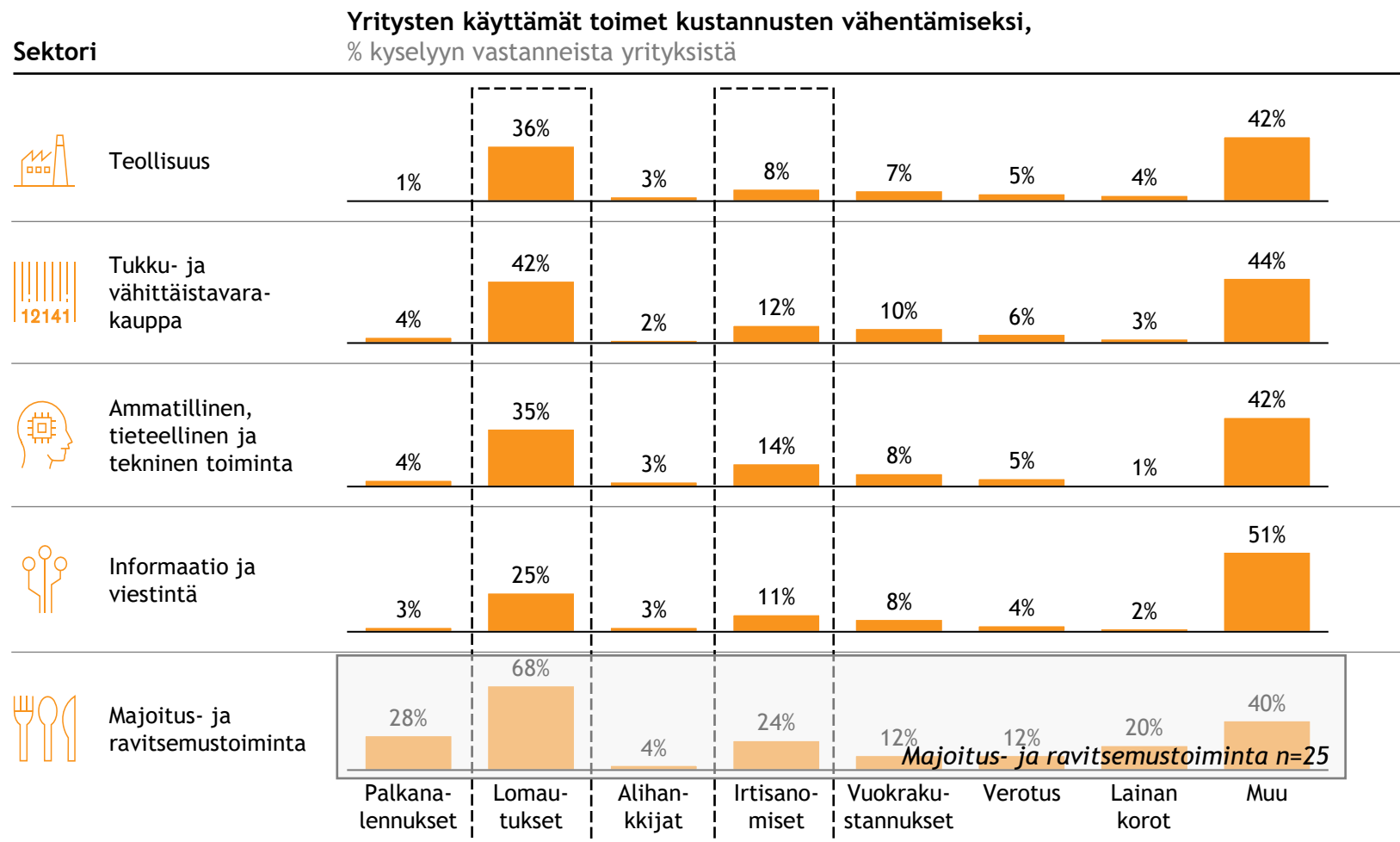
- ◆ PK-yritysten kyky pienentää operatiivisia kustannuksia on rajallinen, sillä ~60-70% pk-yrityksistä ilmoittaa pystyvänsä leikkaamaan kustannuksia enintään 20%. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa osuus on ~40%
- ◆ Yritykset ovat toteuttaneet toistaiseksi vain osan (~20-30%) käytössä olevista sopeuttamistoimenpiteistä, sektorikohtaiset erot vähäisiä
- ◆ Poikkeuksena majoitus- ja ravitsemustoiminta, jossa yli puolet kustannusleikkauksista on toteutettu

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 9. 2. Perustuen kyselyn kysymykseen 9.1. Painotettu keskiarvo kysymyksen vastausvaihtoehdoista 0%, 25%, 50%, 75% 100% koskien kustannusleikkausten toteutettua osuutta

2. Lomautukset eniten käytetty keino kustannusten vähentämiseksi

9.2. Millä toimilla kustannuksia on pyritty pienentämään?

Yksityiskohdat sivuilla 20-24

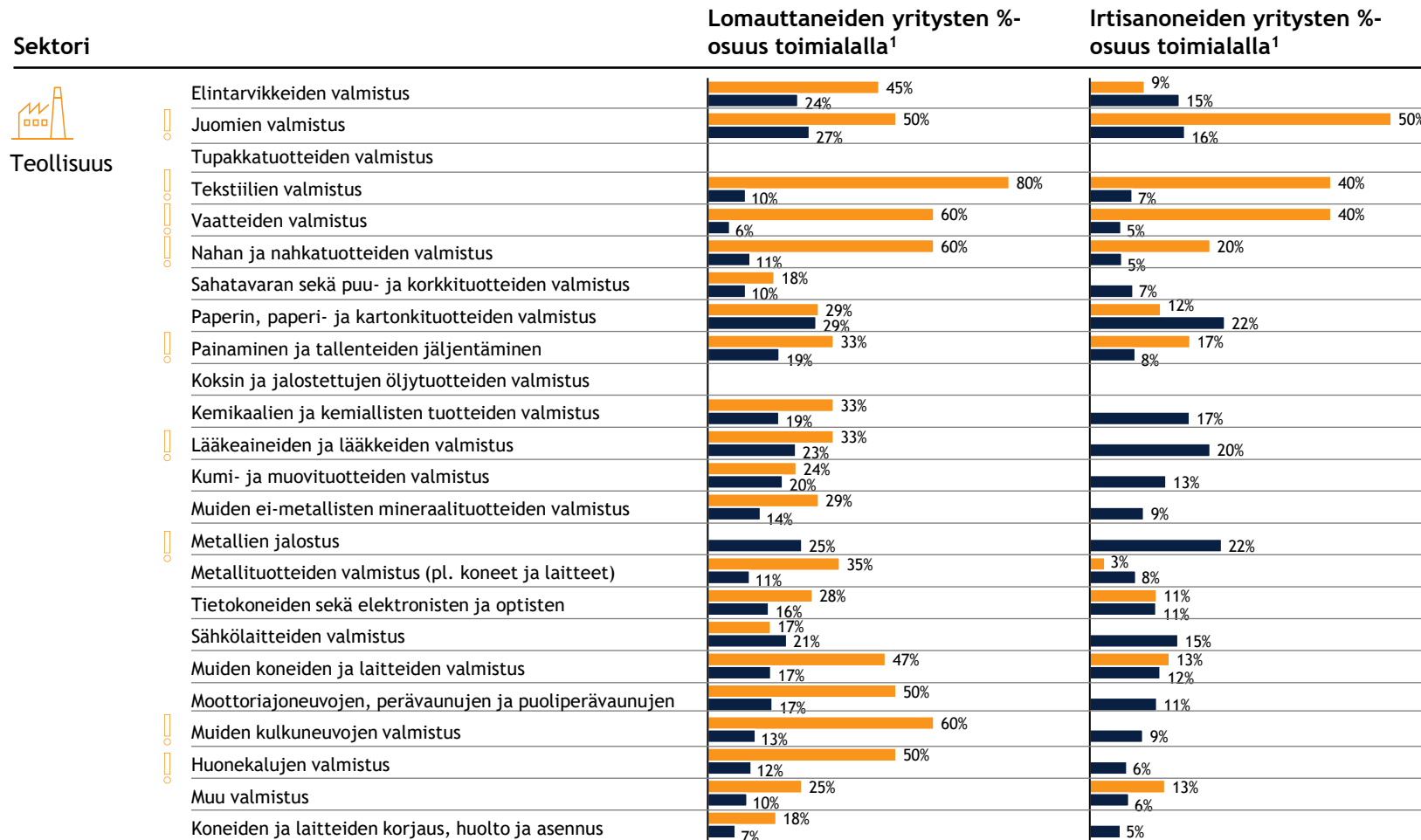
Kommentit

- ◆ Lomautukset on käytetyin yksittäinen keino kustannusten vähentämiseksi kaikilla kyselyn toimialoilla
- ◆ Harva PK-yritys on vielä turvautunut irtisanomisiin
- ◆ Yritykset eivät ole juurikaan hyödyntäneet palkanalennuksia, maksuehtoihin vaikuttamista, verotuksellisia keinoja tai lainan korkojen uudelleenneuvottelua kustannusten pienentämisen keinoina
- ◆ Myös Teknologiateollisuuden kyselyn tulokset vahvistavat havaintoa irtisanomisten matalasta tasosta. Sen mukaan alle viidennes teollisuusyrityksistä on irtisanonut tai aikoo 1-3 kk sisään irtisanoa henkilöstöä
- ◆ Kaupan Liiton kysely vahvistaa tukku- ja vähittäistavarakaupan tilannekuvaa. Sen mukaan yli puolet kaupan yrityksistä on tehnyt henkilöstövähennyksiä, pääasiassa lomauttamalla
- ◆ Kaupan alalla tilanne jakautunut kahtia - suuri osa muista kuin elintarvikeyrityksistä tehnyt henkilövähennyksiä, mutta elintarvikealalla henkilöstöä on paikoitellen jopa lisätty

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 9.2

2. Teollisuus: Lomauttaneiden ja irtisanoneiden yritysten osuus sektoreittain

■ Pk-yritykset (COVID-19 ja pk-yritykset kysely) n =801
■ Kaikki yritykset (Tilastokeskus)

Kommentit

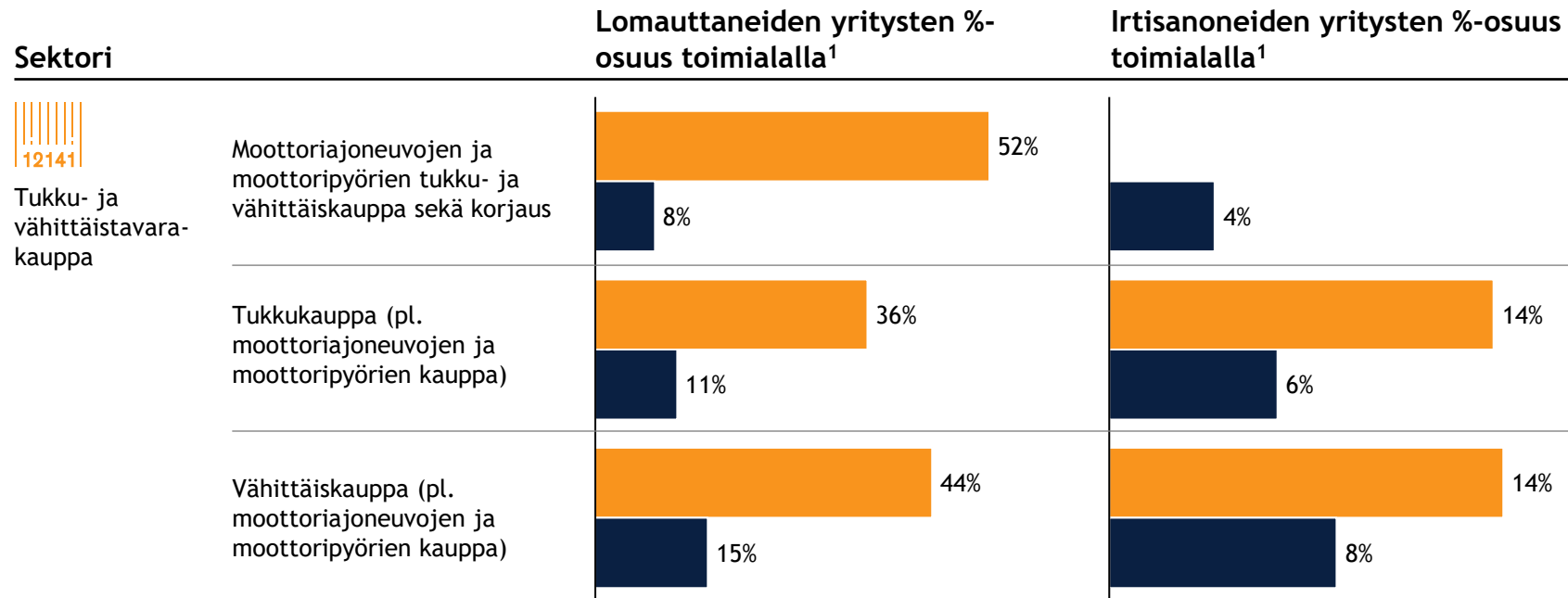
- ◆ 36% kyselyyn vastanneista teollisuuden pk-yrityksistä on lomauttanut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan lomauttaneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 6-29% välillä
- ◆ Kyselyyn vastanneista teollisuuden pk-yrityksistä 8% on irtisanonut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan irtisanoneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 5-22% välillä

Pienestä otoskoosta johtuen kyselyn toimialakohtaiset tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia Tilastokeskuksen datan kanssa.

¹ Tilastokeskus: Maalis-huhtikuussa; COVID-19 ja PK-yritykset kysely: Kyselyhetkellä huhtikuussa

2. Tukku- ja vähittäistavarakauppa: Lomauttaneiden ja irtisanoneiden yritysten osuus sektoreittain

■ Pk-yritykset (COVID-19 ja pk-yritykset kysely) n=801
■ Kaikki yritykset (Tilastokeskus)

Kommentit

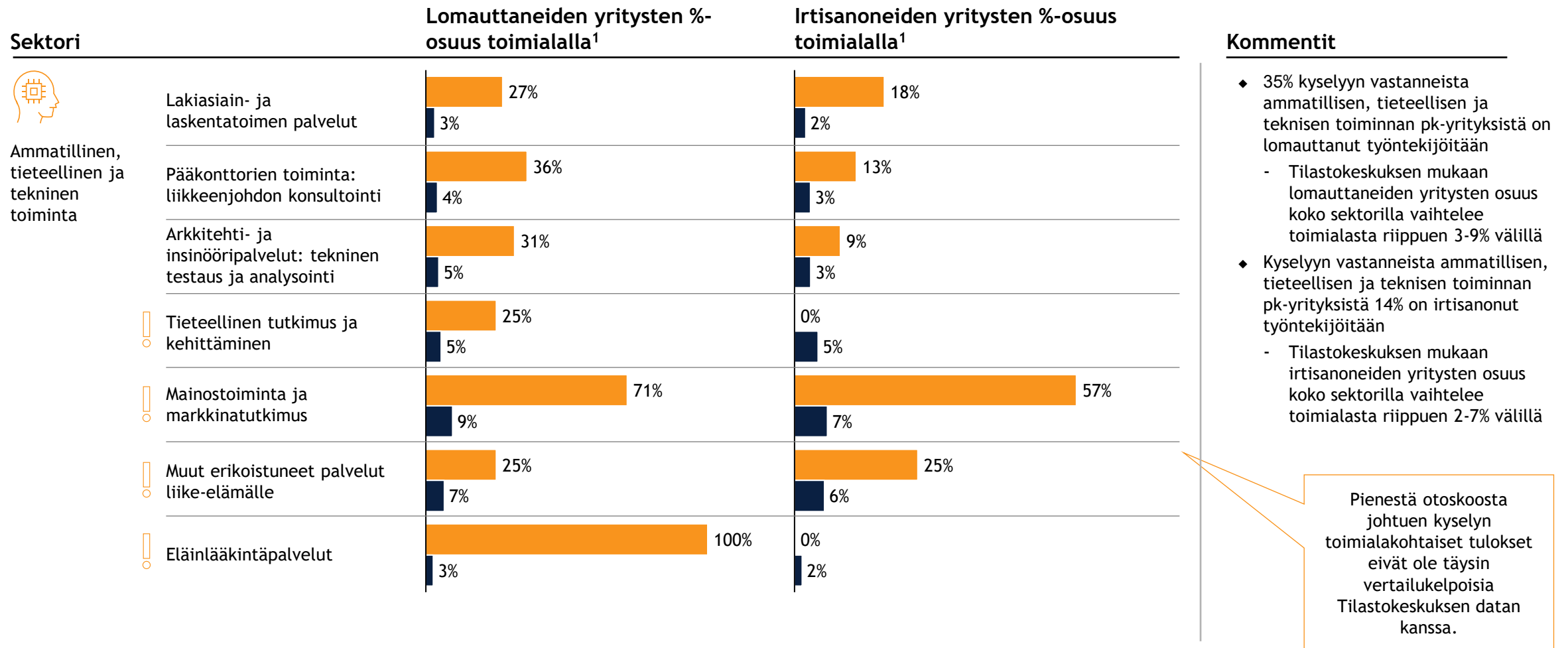
- ◆ 42% kyselyyn vastanneista tukku- ja vähittäistavara-kaupan Pk-yrityksistä on lomauttanut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan lomauttaneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 8-15% välillä
- ◆ Kyselyyn vastanneista tukku- ja vähittäistavara-kaupan pk-yrityksistä 12% on irtisanonut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan irtisanoneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 4-8% välillä

Pienestä otoskoosta johtuen kyselyn toimialakohtaiset tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia Tilastokeskuksen datan kanssa.

¹ Tilastokeskus: Maalis-huhtikuussa; COVID-19 ja PK-yritykset kysely: Kyselyhetkellä huhtikuussa

2. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta: Lomauttaneiden ja irtisanoneiden yritysten osuus sektoreittain

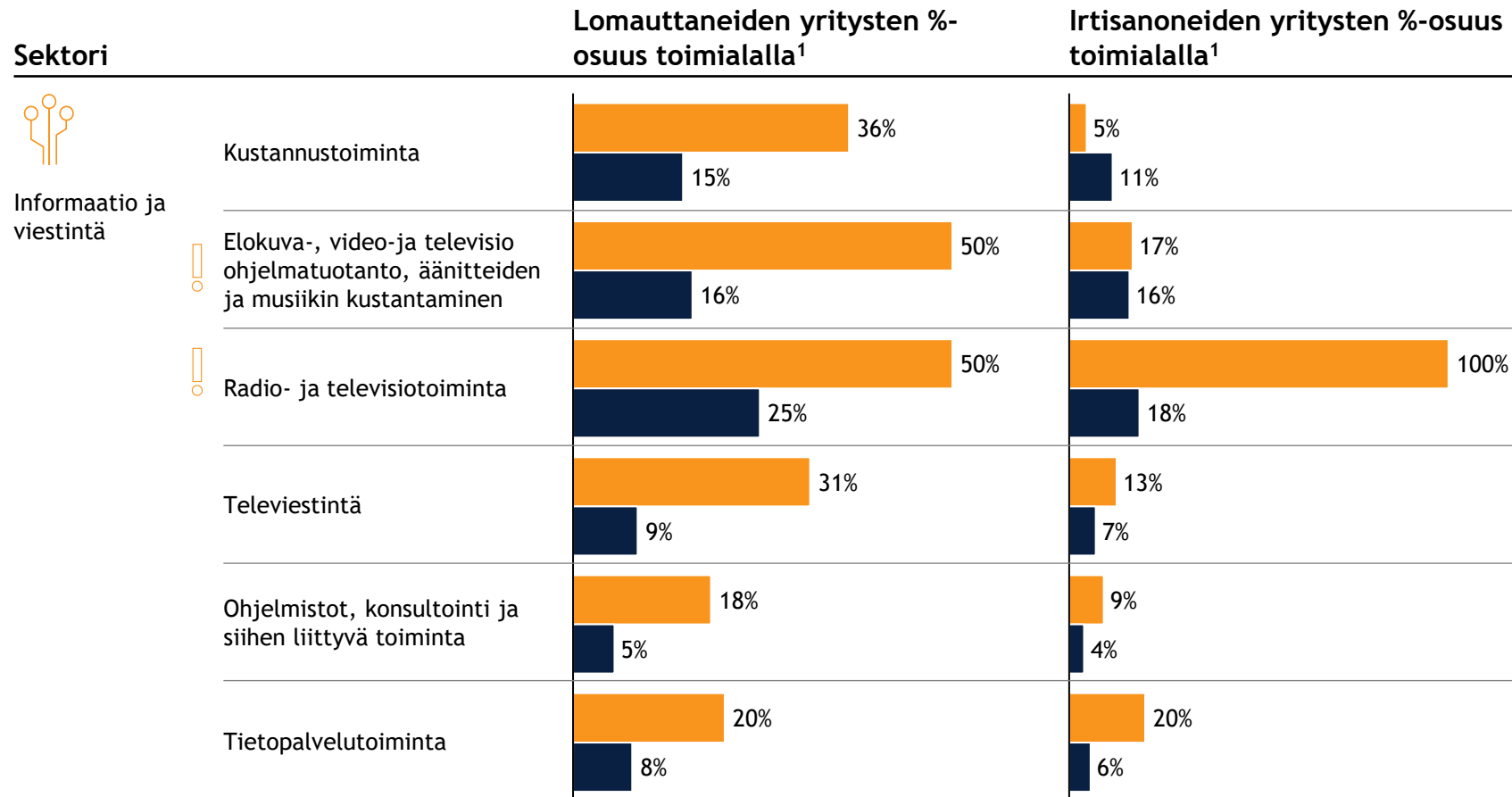
■ Pk-yritykset (COVID-19 ja Pk-yritykset kysely) n=801
■ Kaikki yritykset (Tilastokeskus)

¹ Tilastokeskus: Maalis-huhtikuussa; COVID-19 ja pk-yritykset kysely: Kyselyhetkellä huhtikuussa

2. Informaatio ja viestintä: Lomauttaneiden ja irtisanoneiden yritysten osuus sektoreittain

■ Pk-yritykset (COVID-19 ja pk-yritykset kysely) n=801
■ Kaikki yritykset (Tilastokeskus)

Kommentit

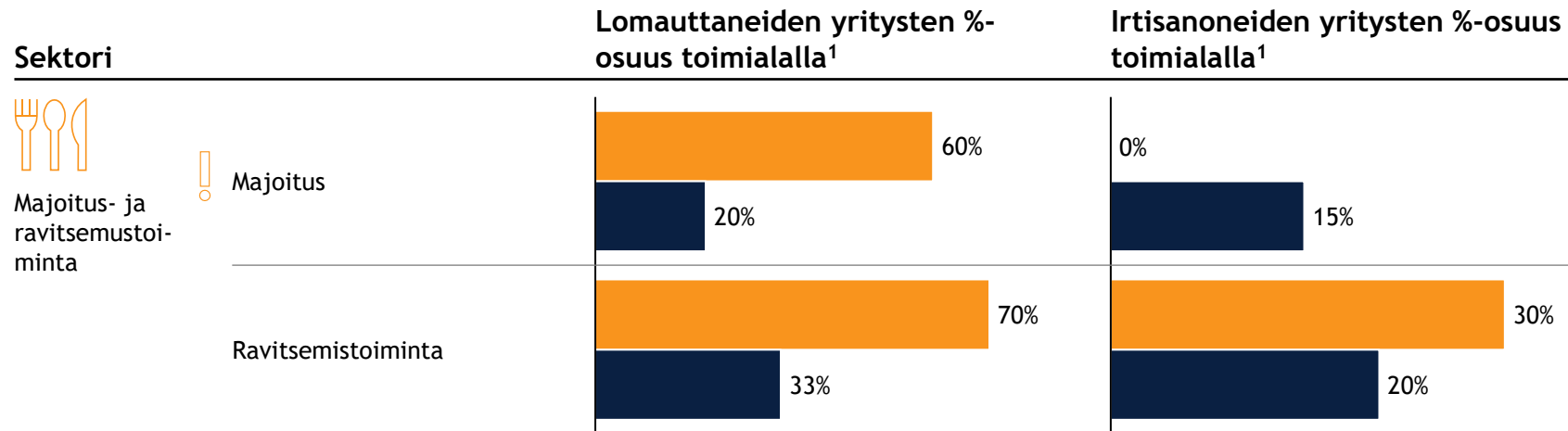
- ◆ 25% kyselyyn vastanneista informaatio- ja viestintäalan pk-yrityksistä on lomauttanut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan lomauttaneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 5-25% välillä
- ◆ Kyselyyn vastanneista informaatio- ja viestintäalan pk-yrityksistä 11% on irtisanonut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan irtisanoneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 4-18% välillä

Pienestä otoskoosta johtuen kyselyn toimialakohtaiset tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia Tilastokeskuksen datan kanssa.

¹ Tilastokeskus: Maalis-huhtikuussa; COVID-19 ja PK-yritykset kysely: Kyselyhetkellä huhtikuussa

2. Majoitus- ja ravitsemustoiminta: Lomauttaneiden ja irtisanoneiden yritysten osuus sektoreittain

■ Pk-yritykset (COVID-19 ja pk-yritykset kysely) n=801
■ Kaikki yritykset (Tilastokeskus)

Kommentit

- ◆ 68% kyselyyn vastanneista majoitus- ja ravitsemustoiminnan pk-yrityksistä on lomauttanut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan lomauttaneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 20-33% välillä
- ◆ Kyselyyn vastanneista majoitus- ja ravitsemustoiminnan pk-yrityksistä 24% on irtisanonut työntekijöitään
 - Tilastokeskuksen mukaan irtisanoneiden yritysten osuus koko sektorilla vaihtelee toimialasta riippuen 15-20% välillä

Pienestä otoskoosta johtuen kyselyn toimialakohtaiset tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia Tilastokeskuksen datan kanssa.

¹ Tilastokeskus: Maalis-huhtikuussa; COVID-19 ja pk-yritykset kysely: Kyselyhetkellä huhtikuussa

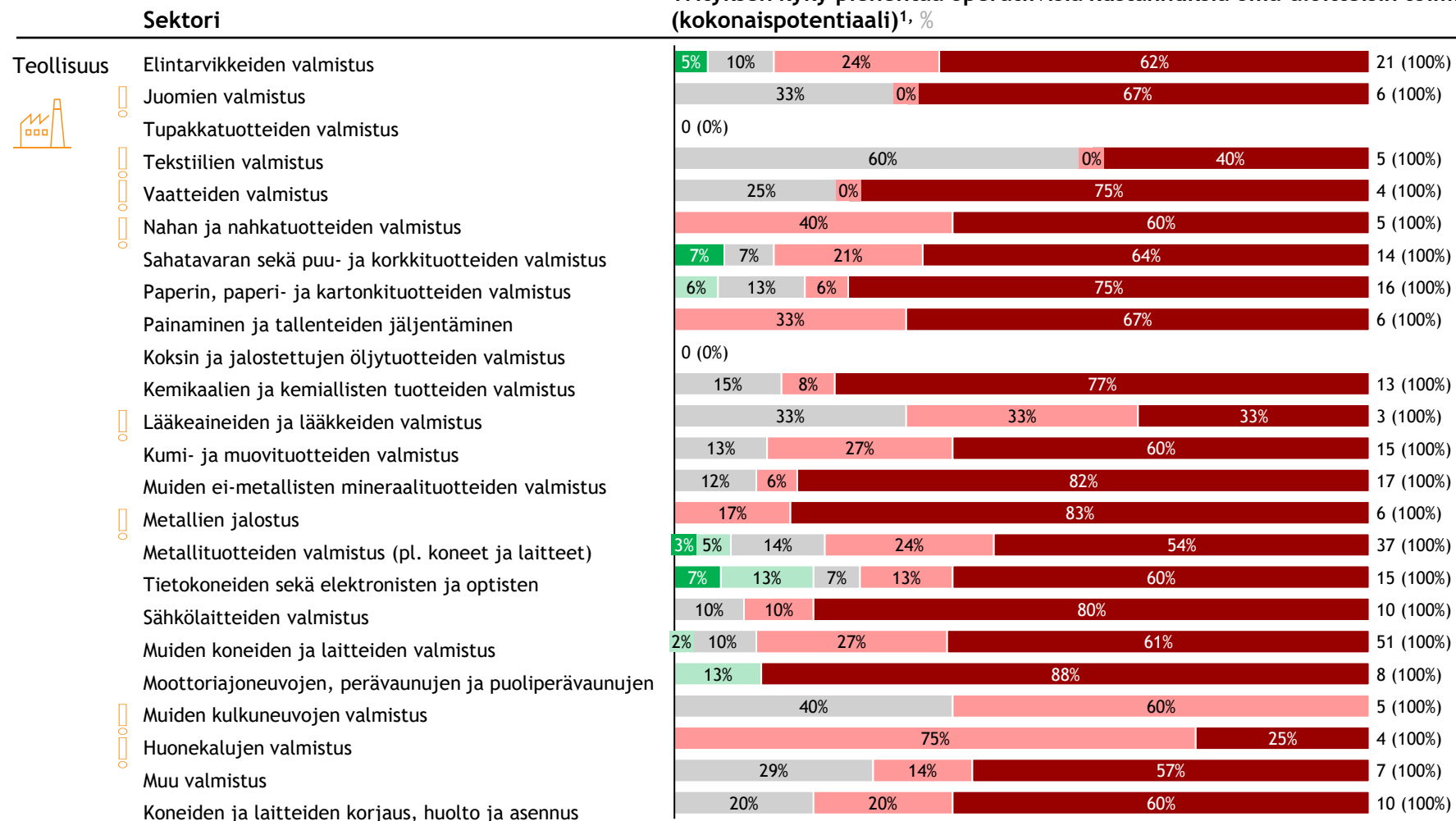
2. Teollisuus: Yritykset kykenevät pääosin sopeuttamaan alle 20% operatiivisista kustannuksista

Yrityksen kyky pienentää operatiivisia kustannuksia, %

■ 81-100 ■ 61-80 ■ 41-60 ■ 21-40 ■ 0-20

9. Kuinka paljon arvioitte yrityksenne pystyvän pienentämään operatiivisia kustannuksia, jos vertaatte tilanteeseen ennen koronakriisiä?

Yrityksen kyky pienentää operatiivisia kustannuksia oma-aloitteisin toimin (kokonaispotentiaali)¹, %

Kommentit

- ◆ Yli 80% metallialan, moottoriajoneuvojen valmistuksen ja kemian alan pk-yrityksistä arvioi kyvyksensä leikata kustannuksia alle 20%
- ◆ Omin toimin saavutettavan kokonaissäätöpotentiaalin matala taso voi viitata kohonneeseen teollisuusyritysten lopettamisten ja konkurssien uhkaan, mikäli koronakriisi pitkittyy
- ◆ Elektroniikka- ja sähköteollisuus on Teknologiateollisuuden kyselyn mukaan jo lomauttanut (25% vastaajista) tai valmistautuu lomauttamaan (40% vastaajista) työntekijöitä, mikä on linjassa tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten laitteiden valmistuksen operatiivisten kustannusten pienennyskyvyn kanssa

Huomioi rajallinen otoskoko sektorikohtaisissa tilastoissa

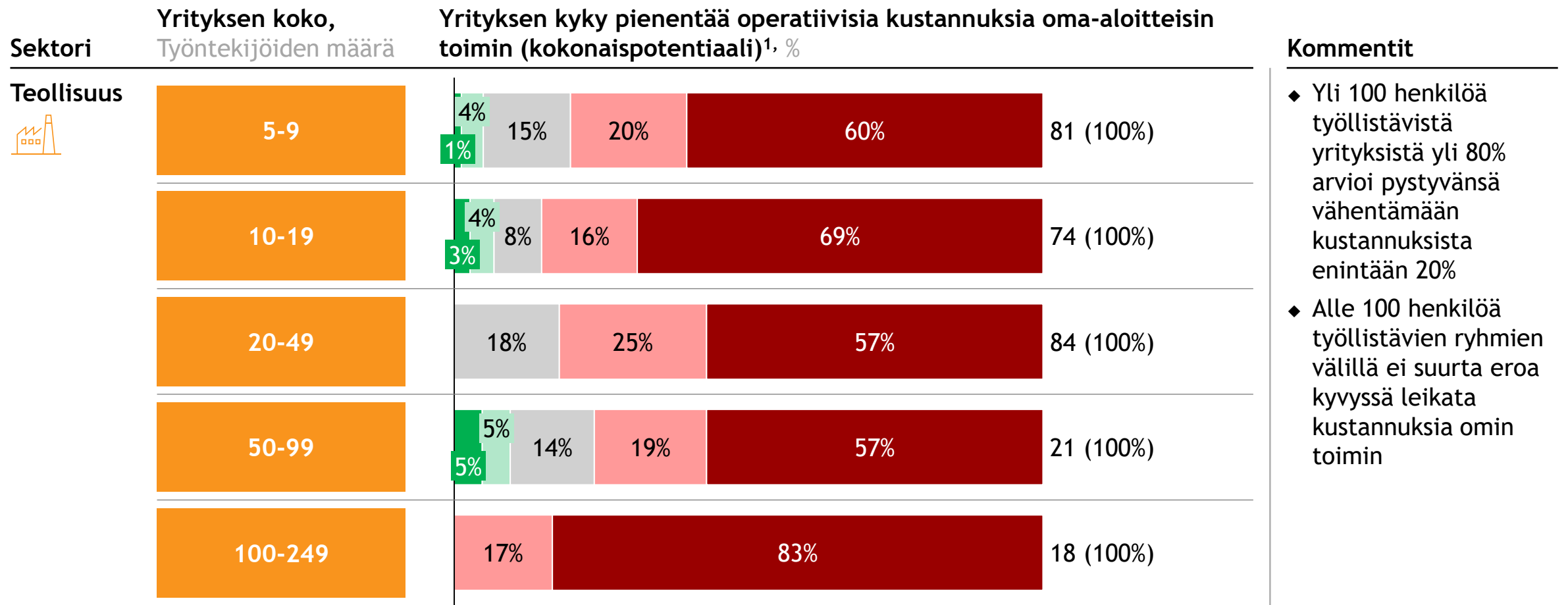
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 9

2. Teollisuus: ~ 80% 100-249 henkeä työllistävistä teollisuuden pk-yrityksistä arvioi kykenevänsä pienentämään operatiivisia kustannuksia enintään 20%

9. Kuinka paljon arvioitte yrityksenne pystyvän pienentämään operatiivisia kustannuksia, jos vertaatte tilanteeseen ennen koronakriisiä?

Yrityksen kyky pienentää operatiivisia kustannuksia, %

80-100 60-80 40-60 20-40 0-20

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 9

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet

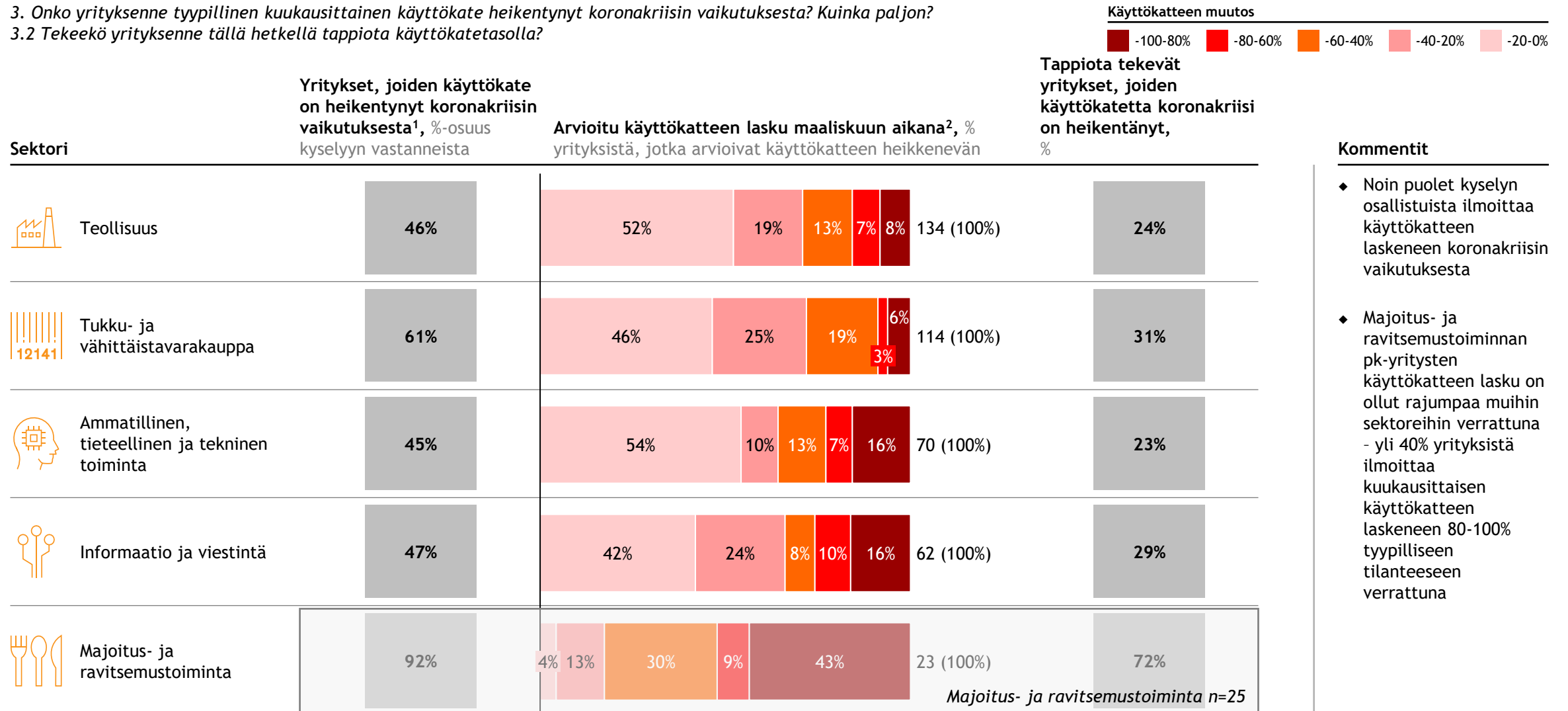
- Käyttökateen kehitys

- Maksukyky ja rahoitusasema
- Operatiiviset häiriöt
- Investointinäköymä
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

3. Yhteenveto: Sopeutustoimista huolimatta noin puolella pk-yrityksistä käyttökate on heikentynyt

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökate-tilanteella?

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3.

3. Teollisuus: Käyttökate laskenut yli 50%:lla teollisuusyrityksistä – alojen välillä vaihtelua

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökate-tilillä?

Käyttökateen muutos

Sektori	Yritykset, joiden käyttökate on heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta ¹ , %-osuus kyselyyn vastanneista	Arvioitu käyttökateen lasku maaliskuun aikana ¹ , % yrityksistä, jotka arvioivat käyttökateen heikkenevän	Tappiota tekevät yritykset, joiden käyttökate on heikentänyt, %	Kommentit
Teollisuus	73%	50% 19% 25% 6%	16 (100%)	41%
Elintarvikkeiden valmistus	73%	50% 19% 25% 6%	16 (100%)	41%
Juomien valmistus	67%	50% 25% 25%	4 (100%)	50%
Tupakkatuotteiden valmistus	-	0 (0%)	-	-
Tekstiilien valmistus	40%	100%	2 (100%)	40%
Vaatteiden valmistus	40%	67% 33%	3 (100%)	27%
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	80%	100%	4 (100%)	40%
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut)	35%	50% 17% 17% 17%	6 (100%)	18%
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	19%	33% 33% 33%	3 (100%)	19%
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	67%	25% 25% 25% 25%	4 (100%)	33%
Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	-	0 (0%)	-	-
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	13%	50% 50%	2 (100%)	13%
Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	33%	100%	1 (100%)	0%
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	24%	75% 25%	4 (100%)	12%
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	18%	67% 33%	3 (100%)	12%
Metallienjalostus	0%	0 (0%)	-	-
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	48%	47% 21% 16% 5% 11%	19 (100%)	23%
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	67%	50% 8% 33% 8%	12 (100%)	28%
Sähkölaitteiden valmistus	25%	100%	3 (100%)	0%
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	49%	42% 35% 8% 12% 4%	26 (100%)	28%
Moottorijoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	75%	67% 17% 17%	6 (100%)	25%
Muiden kulkuneuvojen valmistus	80%	50% 25% 25%	4 (100%)	20%
Huonekalujen valmistus	50%	50% 50%	2 (100%)	0%
Muu valmistus	38%	67% 33%	3 (100%)	25%
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	64%	71% 29%	7 (100%)	27%

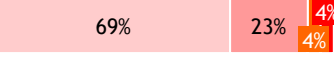
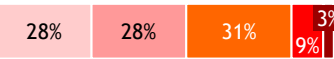
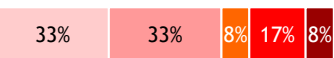
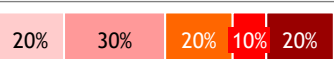

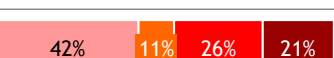
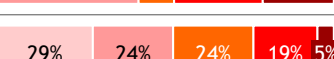
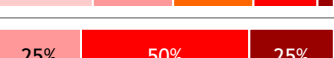

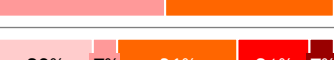
- ◆ Yli 60% elintarviketeollisuuden yrityksistä ja ajoneuvojen valmistajista ilmoittaa käyttökateen heikentyneen koronakriisin vaikutuksesta
- ◆ Vain alle 20% puu- ja paperiteollisuuden sekä kemianteollisuuden yrityksistä arvioi käyttökateen laskeneen koronakriisin vaikutuksesta
- ◆ Niistä teollisuusyrityksistä, joissa käyttökate on heikentynyt, suurin osa arvioi kuukausittaisen käyttökateen laskeneen 0-20%

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3 ja 3.2

3. Tukku- ja vähittäiskaupan yrityksistä erityisesti polttoaineen vähittäiskauppa ja autokaupat kärsivät käyttökateen laskusta

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökateasolla?

Sektorit	Yritykset, joiden käyttökate on heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta ¹ , %-osuus kyselyyn vastanneista	Arvioitu käyttökateen lasku maaliskuun aikana ¹ , % yrityksistä, jotka arvioivat käyttökateen heikkenevän	Käyttökateen muutos					Tappiota tekevät yritykset, joiden käyttökateen koronakriisi on heikentänyt, %	Kommentit
			-100-80%	-80-60%	-60-40%	-40-20%	-20-0%		
 Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	85%	 26 (100%)	30%						
Tukku- ja vähittäis-tavarakauppa	42%	 32 (100%)	27%						
Maatalousperäisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa, Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	50%	 12 (100%)	29%						
Taloustavaroiden tukkukauppa	42%	 10 (100%)	17%						
Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden tukkukauppa	-	0 (0%)	-						
Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	64%	 19 (100%)	18%						
Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä, Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	50%	 21 (100%)	17%						
Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	100%	 4 (100%)	78%						
Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	33%	 2 (100%)	0%						
Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	69%	 14 (100%)	44%						
Kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä, Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä, Tori- ja markkinakauppa, Vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä (pl. tori- ja markkinakauppa)	67%	 23 (100%)	44%						

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3 ja 3.2

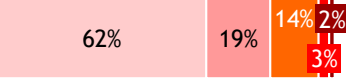
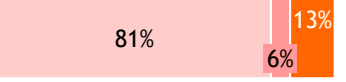

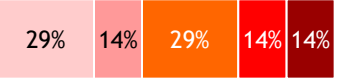
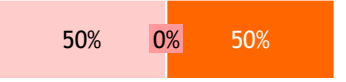

3. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan piirissä erityisesti mainostoiminta kärsinyt käyttökateen laskusta

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökateen tasolla?

Käyttökateen muutos

Sektori	Yritykset, joiden käyttökate on heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta ¹ , %-osuus kyselyyn vastanneista	Arvioitu käyttökateen lasku maaliskuun aikana ¹ , % yrityksistä, jotka arvioivat käyttökateen heikkenevän	Tappiota tekevät yritykset, joiden käyttökate koronakriisi on heikentänyt, %	Kommentit	
 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	14%	 20 (100%)	0%	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Erityisesti mainostoiminta ja markkinatutkimus kärsinyt käyttökateen heikentymisestä koronakriisin vaikutuksesta ♦ Käyttökate lakiasia- ja laskentatoimen osalta on heikentynyt vain 14 %:ssa yrityksistä, joista yli 80%:ssa vain lievästi
	Pääkonttorien toiminta: Liikkeenjohdon konsultointi	55%	 63 (100%)	30%	
	Arkkitehti- ja insinööripalvelut: tekninen testaus ja analysointi	41%	 53 (100%)	15%	
	Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	50%	 4 (100%)	25%	
	Mainostoiminta ja markkinatutkimus	71%	 7 (100%)	57%	
	Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	50%	 4 (100%)	40%	
	Eläinlääkintäpalvelut	100%	 1 (100%)	80%	

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3 ja 3.2

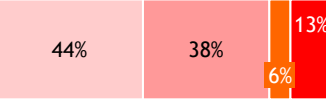
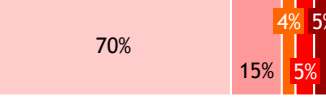

3. Informaation ja viestinnän alalla käyttökate heikentynyt erityisesti radio- ja televisiotoiminnassa sekä elokuva-alalla

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökateasolla?

Käyttökateen muutos

Sektori	Yritykset, joiden käyttökate on heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta ¹ , %-osuus kyselyyn vastanneista	Arvioitu käyttökateen lasku maaliskuun aikana ¹ , % yrityksistä, jotka arvioivat käyttökateen heikkenevän	Tappiota tekevät yritykset, joiden käyttökate koronakriisi on heikentänyt, %	Kommentit	
 Informaatio ja viestintä	Kustannustoiminta	59%	 21 (100%)	27%	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Käyttökate heikentynyt erityisesti elokuva-alalla sekä radio- ja televisiotoiminnassa ◆ Televiestintä sekä ohjelmisto- ja konsultointipalvelut kärsineet myös käyttökateen heikkenemisestä, mutta lievemmin verrattuna muihin informaatio- ja viestintäsektorin aloihin ◆ Sanomalehtien Liiton kyselyn mukaan 96% vastaajista arvioi koronavirustilanteen heikentävän yrityksen taloudellista tilannetta - käyttökateen heikkeneminen suuressa osassa kustannusalan yrityksiä (59%) kertoo samaa
	 Elokuva-, video- ja televisio ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	100%	 6 (100%)	83%	
 Radio- ja televisiotoiminta	100%	 2 (100%)	50%		
Televiestintä	38%	 16 (100%)	19%		
Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	40%	 73 (100%)	27%		
Tietopalvelutoiminta	-	 2 (100%)	-		

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3 ja 3.2

3. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan yrityksistä lähes kaikilla käyttökate laskenut

3. Onko yrityksenne tyypillinen kuukausittainen käyttökate heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta? Kuinka paljon?

3.2 Tekeekö yrityksenne tällä hetkellä tappiota käyttökateasolla?

Käyttökateen muutos

Sektori	Yritykset, joiden käyttökate on heikentynyt koronakriisin vaikutuksesta ¹ , %-osuus kyselyyn vastanneista	Arvioitu käyttökateen lasku maaliskuun aikana ¹ , % yrityksistä, jotka arvioivat käyttökateen heikkenevän	Tappiota tekevät yritykset, joiden käyttökate on heikentänyt, %	Kommentit
 Majoitus	100%	 5 (100%)	80%	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Majoitus- ja ravitsemustoiminnan alalla lähes kaikkien kyselyyn vastanneiden yritysten käyttökate on heikentynyt ◆ Majoitustoiminnan yrityksistä 55% vastanneista ilmoittaa käyttökateen heikentyneen vähintään 60% maaliskuun aikana koronakriisin alkamisen jälkeen
Ravitsemistoiminta	90%	 19 (100%)	70%	

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 3 ja 3.2

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökatteen kehitys

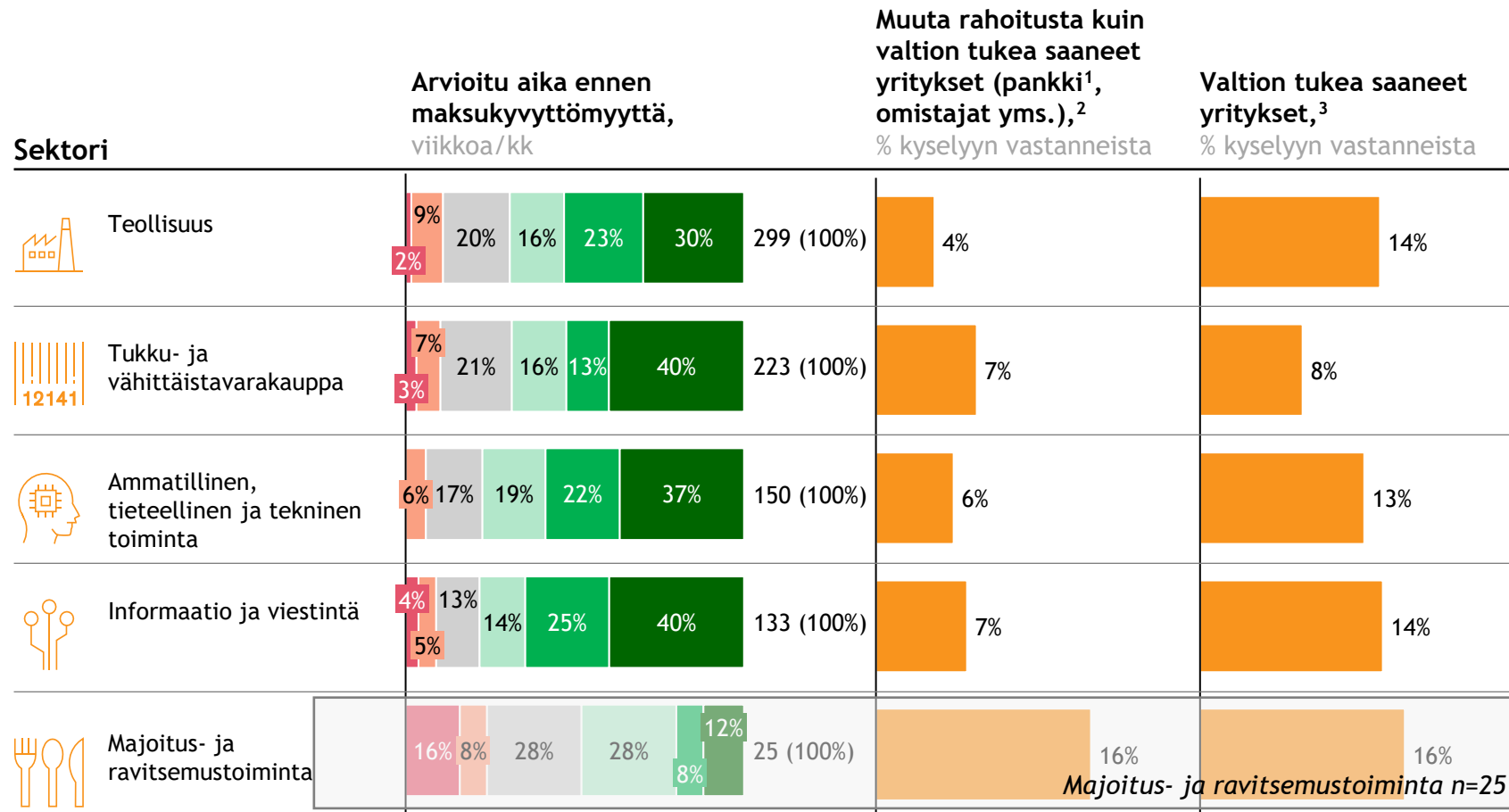
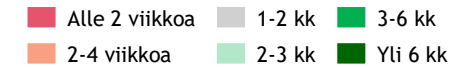
- Maksukyky ja rahoitusasema

- Operatiiviset häiriöt
- Investointinäköymä
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

4. Yhteenveto: Yritysten maksukyky kestää suurimmalla osalla useamman kuukauden, mutta ~ 10% yrityksistä ei katso selviävänsä maksuvelvoitteistaan seuraavaa kuukautta

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma, joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Arvioitu aika maksukyvyttömyyteen

Finnveran ja Business Finlandin myöntämiä tukia käsitellään tarkemmin kappaleessa 6

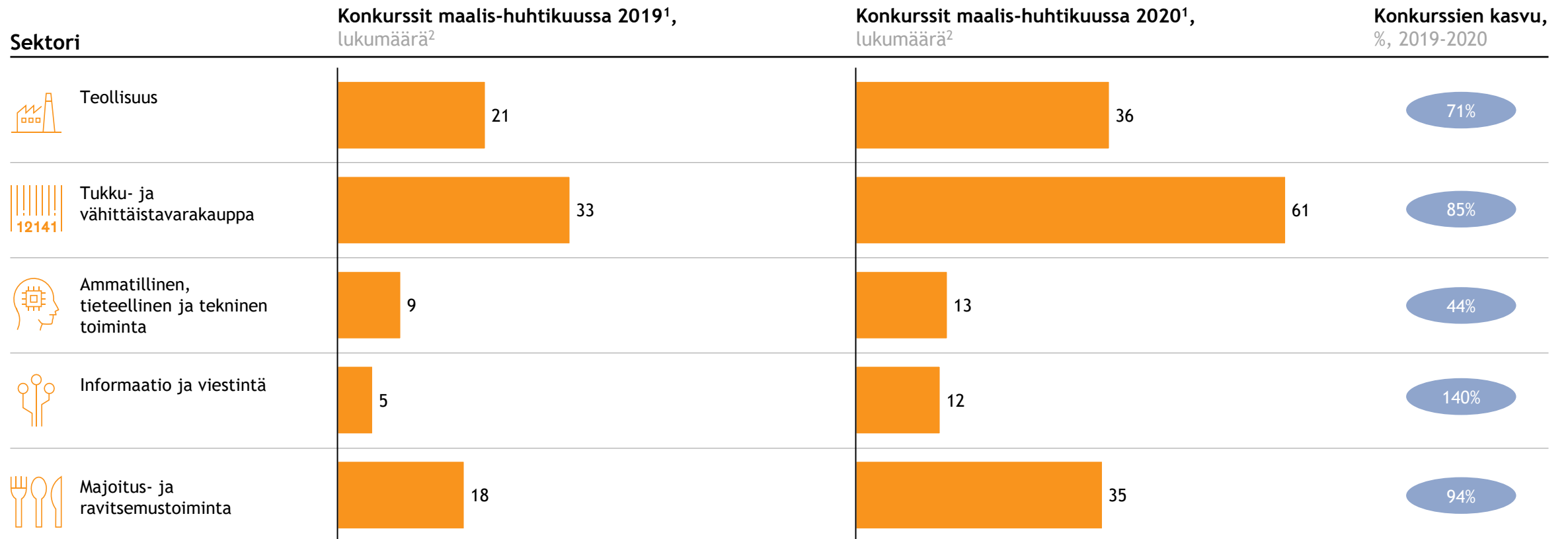
Kommentit

- ◆ Yli puolet vastanneista arvioi tämän hetken tilannekuvalla pysyvänsä maksukykyisenä yli 3 kk
- ◆ Noin 10% yrityksistä sektorista riippumatta arvioi olevansa vaarassa ajautua maksukyvyttömyyteen alle neljässä viikossa
- ◆ Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa alle 3 kk selviävien yritysten osuus 80%
- ◆ Eurooppalaisella tasolla lähes 100% muista kuin elintarvikealan yrityksistä kohtaa vaikeuksia seuraavan 3 kuukauden aikana - elintarvikeyritykset paremmassa tilanteessa
- ◆ ~10% yrityksistä on saanut rahoitusta kriisin yli selviämiseen muualta kuin valtiolta, mutta osuus on pienempi kuin valtion tukea saaneiden yritysten osuus

Suurella osalla vastaajista neuvottelut kesken erityisesti koskien Finnveran ja Business Finlandin tarjoamaa tukea

1. Poislukien Finnveran takaamat lainat, 2. Perustuen kyselyn kysymykseen 6, 3. Perustuen kyselyn kysymyksiin 16, 12.1 ja 13.2, 3. Perustuen kyselyn kysymyksiin 14 ja 15

4. Konkurssien lukumäärä on kasvanut maalisi-huhtikuussa selvästi viime vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikilla tarkastelluilla sektoreilla

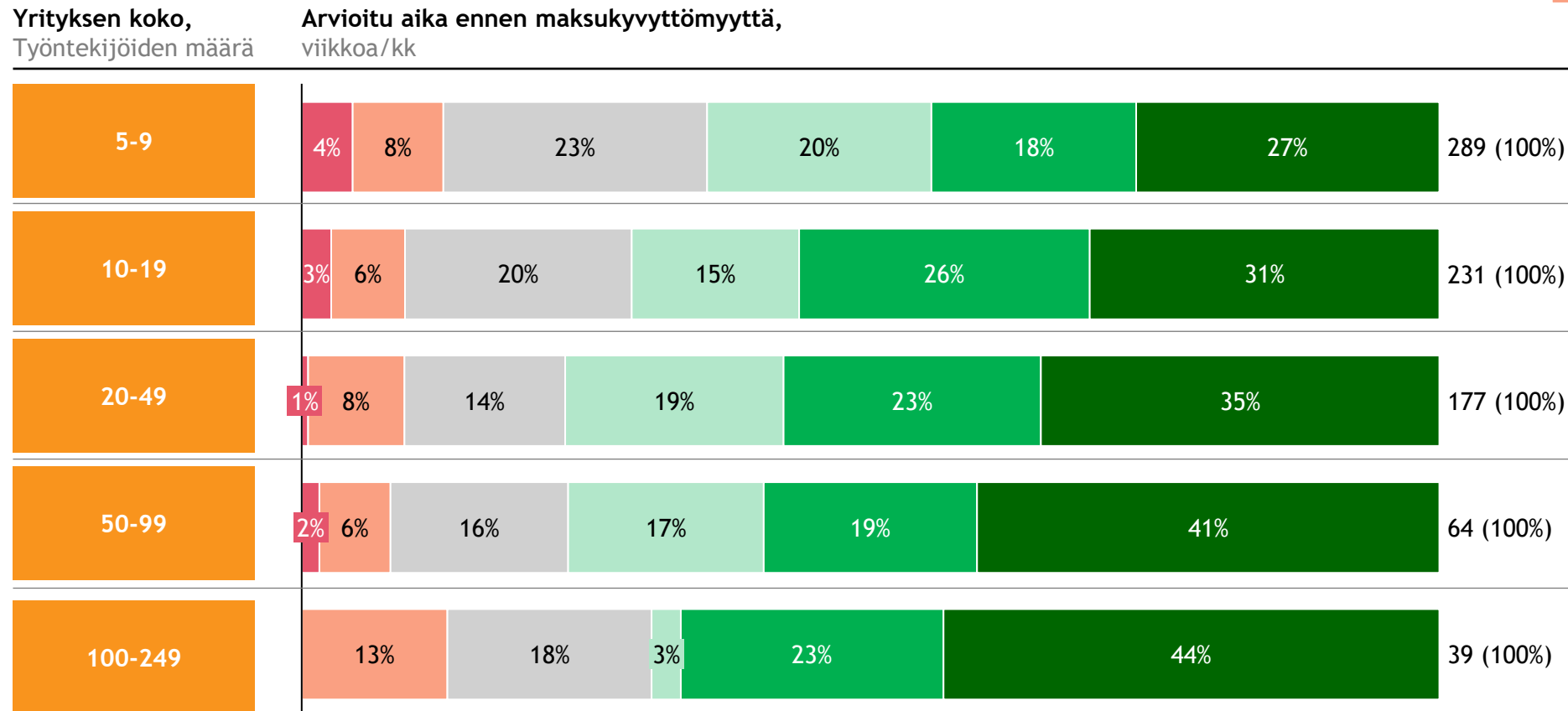
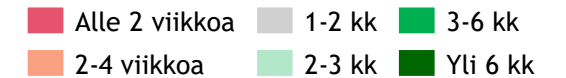
¹ 01.03 - 15.04

² Koko toimialalla

4. Kaikissa kokoluokissa noin 10% akuutissa kassakriisissä olevia – suuremmista pk-yrityksistä useampi arvioi pärjäävänsä yli 3 kk

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma, joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Arvioitu aika maksukyvyttömyyteen

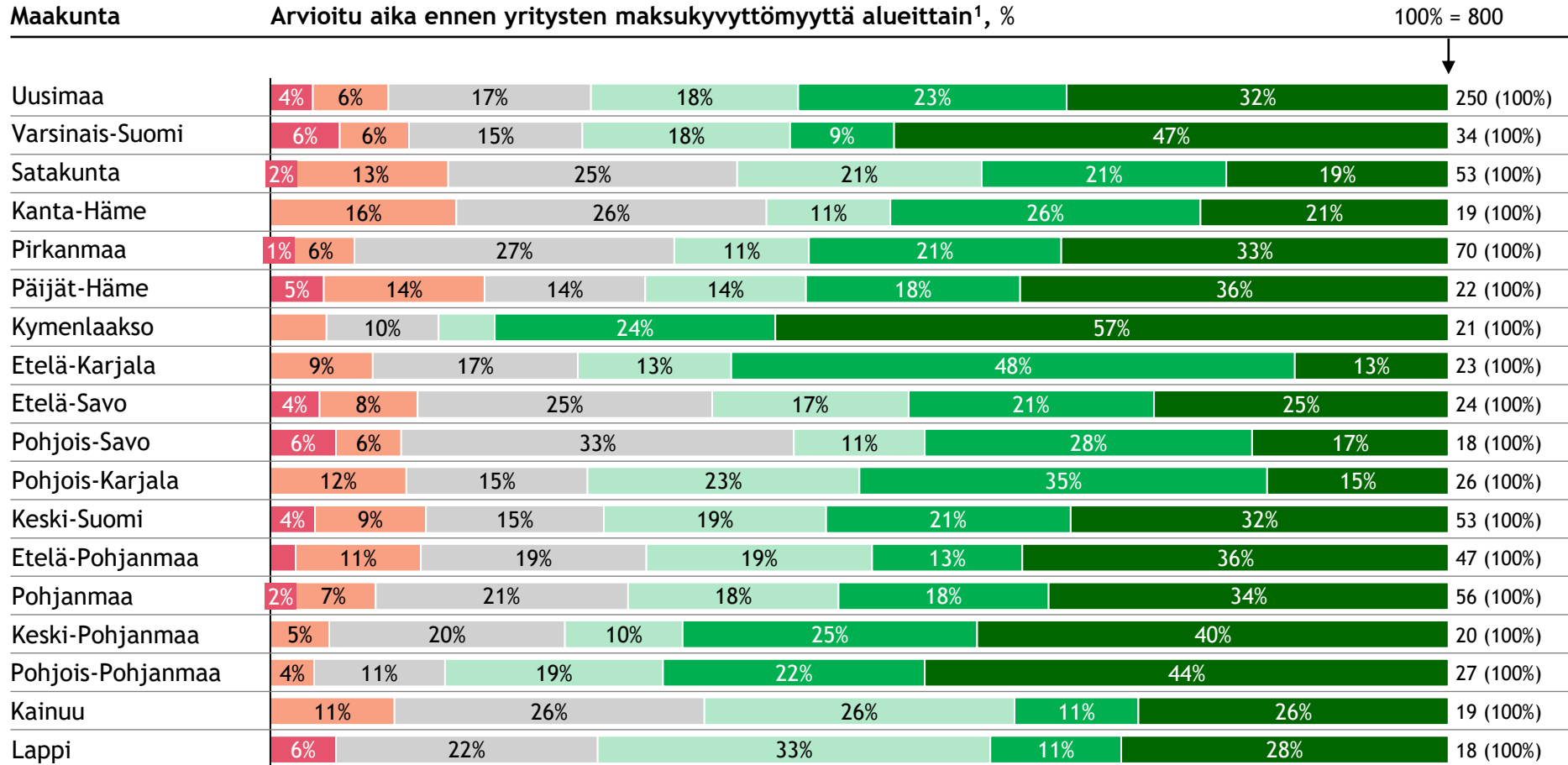
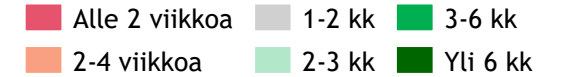
Kommentit

- ◆ Pienimmistä 5-9 henkilöä työllistävistä yrityksistä 55% arvioi ajautuvansa maksukyvyttömyyteen seuraavan 3 kk aikana
- ◆ Suuremmilla yli 100 henkilöä työllistävillä yrityksillä tilanne hieman parempi - noin kolmannes (34%) arvioi kassavarojen riittävyyden olevan alle 3 kk
- ◆ Yli 100 henkilöä työllistävissä yrityksissä suurin osuus yrityksistä (44%), jotka arvioivat selviävänsä yli 6 kk

4. PK-yritysten kassavarojen riittävydessä ei suuria eroja maakunnittain

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Arvioitu aika maksukyvyttömyyteen

Kommentit

- ♦ Yritysten arvioima aika kassavarojen loppumiseen vaikuttaa jakaantuvan melko tasaisesti kautta maan
- ♦ Kymenlaakso ja Etelä-Pohjanmaa erottuvat joukosta yli 6 kk selviävien yritysten hieman suuremmalla määrällä
- ♦ Tilanne vaikuttaa eityisen kriittiseltä (alle 6 kk selviävien määrä) Satakunnassa, Kanta-Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa

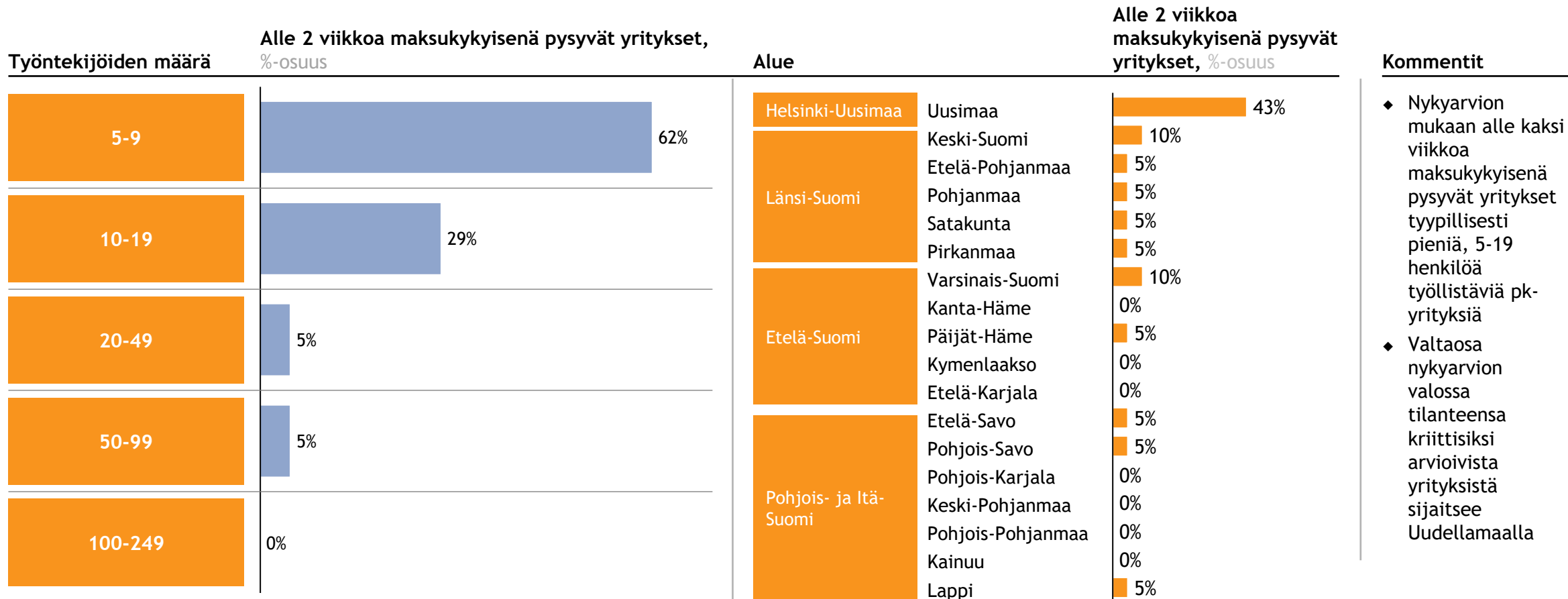
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 6

4. Alle kaksi viikkoa maksukykyisenä pysyvät yritykset ovat tyypillisesti pieniä 5-9 henkilön yrityksiä ja sijaitsevat Uudellamaalla

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma, joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Yrityksen koko

Alue

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 6

4. Teollisuus: Teollisuusyrityksistä erityisestä metallien jalostus ja nahan valmistus vaarassa ajautua maksukyvyttömyyteen seuraavan kuukauden aikana

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma, joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Arvioitu aika maksukyvyttömyyteen

Sektorit	Arvioitu aika ennen maksukyvyttömyyttä ¹ , viikkoa/kk
Teollisuus	
Elintarvikkeiden valmistus	9% 32% 27% 18% 14% 22 (100%)
Juomien valmistus	17% 17% 17% 33% 17% 6 (100%)
Tupakkatuotteiden valmistus	
Tekstiilien valmistus	20% 20% 20% 40% 5 (100%)
Vaatteiden valmistus	60% 20% 20% 5 (100%)
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	60% 20% 20% 5 (100%)
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. Huonekalut)	6% 24% 18% 29% 24% 17 (100%)
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	6% 13% 19% 63% 16 (100%)
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	33% 67% 6 (100%)
Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	20% 7% 20% 53% 15 (100%)
Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	33% 67% 3 (100%)
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	12% 12% 29% 47% 17 (100%)
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	35% 12% 24% 29% 17 (100%)
Metallien jalostus	50% 17% 33% 6 (100%)
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	3% 8% 18% 23% 28% 23% 40 (100%)
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	11% 6% 22% 39% 22% 18 (100%)
Sähkölaitteiden valmistus	8% 17% 17% 25% 33% 12 (100%)
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	13% 23% 17% 15% 32% 53 (100%)
Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	13% 25% 38% 25% 8 (100%)
Muiden kulkuneuvojen valmistus	40% 40% 20% 5 (100%)
Huonekalujen valmistus	25% 50% 25% 4 (100%)
Muu valmistus	25% 38% 38% 8 (100%)
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	9% 18% 18% 27% 27% 11 (100%)

Kommentit

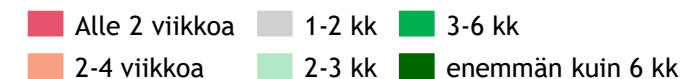
- ◆ Teollisuusyritysten alasektoreiden välillä eroja liittyen arvioituun aikaan ennen maksukyvyttömyyttä
- ◆ Erityisesti metallien jalostus ja nahan ja nahkatuotteiden valmistusyritykset vaarassa ajautua maksukyvyttömyyteen seuraavan kuukauden aikana
- ◆ Vastaavasti yli 50% paperin, paperi- ja kartonkituotteiden, kemikaalien ja lääkeaineiden valmistajista arvioi selviävänsä yli 6 kk

¹ Perustuen kyselyn kysymykseen 6

4. Tukku- ja vähittäistavarakauppa: Alalla hajontaa, mutta huoltoasemat sekä vapaa-ajan tuotteiden erikoismyymälät akuuteimmissa ongelmissa

6. Kuinka pitkään kassavaranne ja muut käytettävissä olevat varanne (esim. pankin myöntämät lainat, omistajien pääoma, joka voidaan sijoittaa yritykseen) riittävät nykyarvion mukaan?

Arvioitu aika maksukyvyttömyyteen

Sektorit	Arvioitu aika ennen maksukyvyttömyyttä ¹ , viikkoa/kk
Tukku- ja vähittäistavarakauppa	
Agentuuritoiminta, Muu erikoistunut tukkukauppa, Muu tukkukauppa	
Maatalousperäisten raaka-aineiden ja elävien eläinten tukkukauppa, Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan tukkukauppa	
Taloustavaroiden tukkukauppa	
Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden tukkukauppa	
Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	
(Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä, Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä)	
Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	
Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	
Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	
Kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä, Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	

Kommentit

- ◆ Kaupan alalla kassavarojen riittävyys vaihtelee alasektoreiden välillä
- ◆ Huoltos asemat ja vapaa-ajan tuotteiden myynti akuuteimmista ongelmissa
- ◆ Myös muut erikoismyymälät, esim. kotitaloustavaroiden myynti ongelmissa kassavarojen suhteen

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 6

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökateen kehitys
- Maksukyky ja rahoitusasema

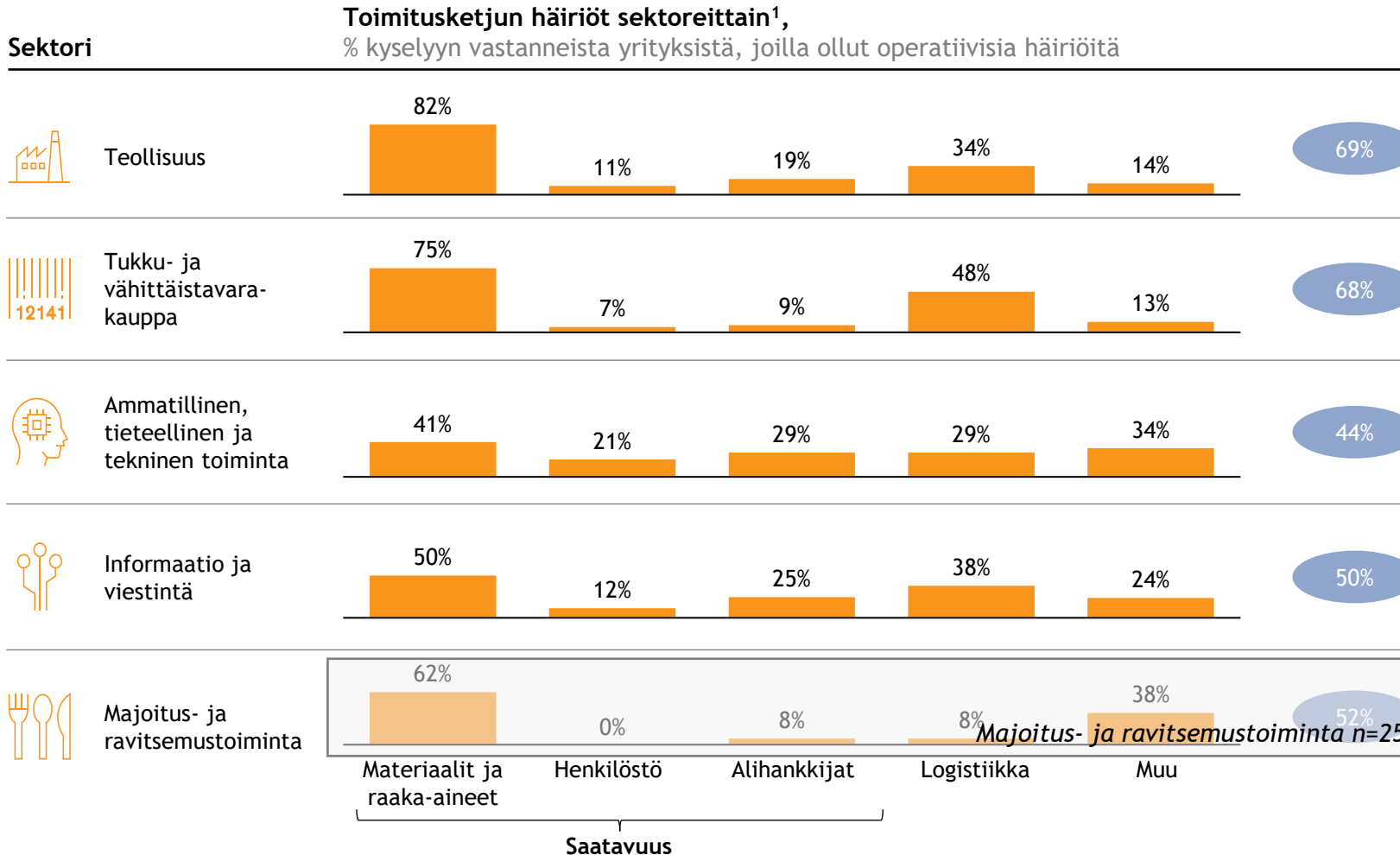
- Operatiiviset häiriöt

- Investointinäkömä
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

5. Yhteenveto: Lähes 70% teollisuuden sekä tukku- ja vähittäistavarakaupan yrityksistä kokenut toimitusketjujen häiriöitä

18. Onko koronakriisillä ollut vaikutuksia toimitusketjunne toimivuuteen?
Millaisia vaikutuksia?

x Operatiivisten häiriöiden kokonaismäärä,
% kyselyyn vastanneista yrityksistä

Kommentit

- ◆ Koronakriisillä on ollut merkittäviä vaikutuksia toimitusketjuihin kaikilla sektoreilla
- ◆ Teollisuusyritykset sekä tukku- ja vähittäiskaupat ovat kärsineet erityisesti materiaalien ja raaka-aineiden saatavuusongelmista sekä logistiikkahaasteista
- ◆ Kaupan Liiton kyselytutkimuksen mukaan 73% tukku- ja vähittäiskaupan yrityksistä on kohdannut operatiivisia häiriöitä mikä vastaa tässä kyselyssä saatua tulosta. Kaupan Liiton mukaan häiriöt eivät suurimmaksi osaksi ole olleet kovin merkittäviä.
- ◆ Toimitusketjun häiriöitä pitää ajatella vähintään kolmesta eri näkökulmasta, esim. Eurooppa, Kiina, USA. Häiriöiden vaikutus tulee ilmi viiveellä

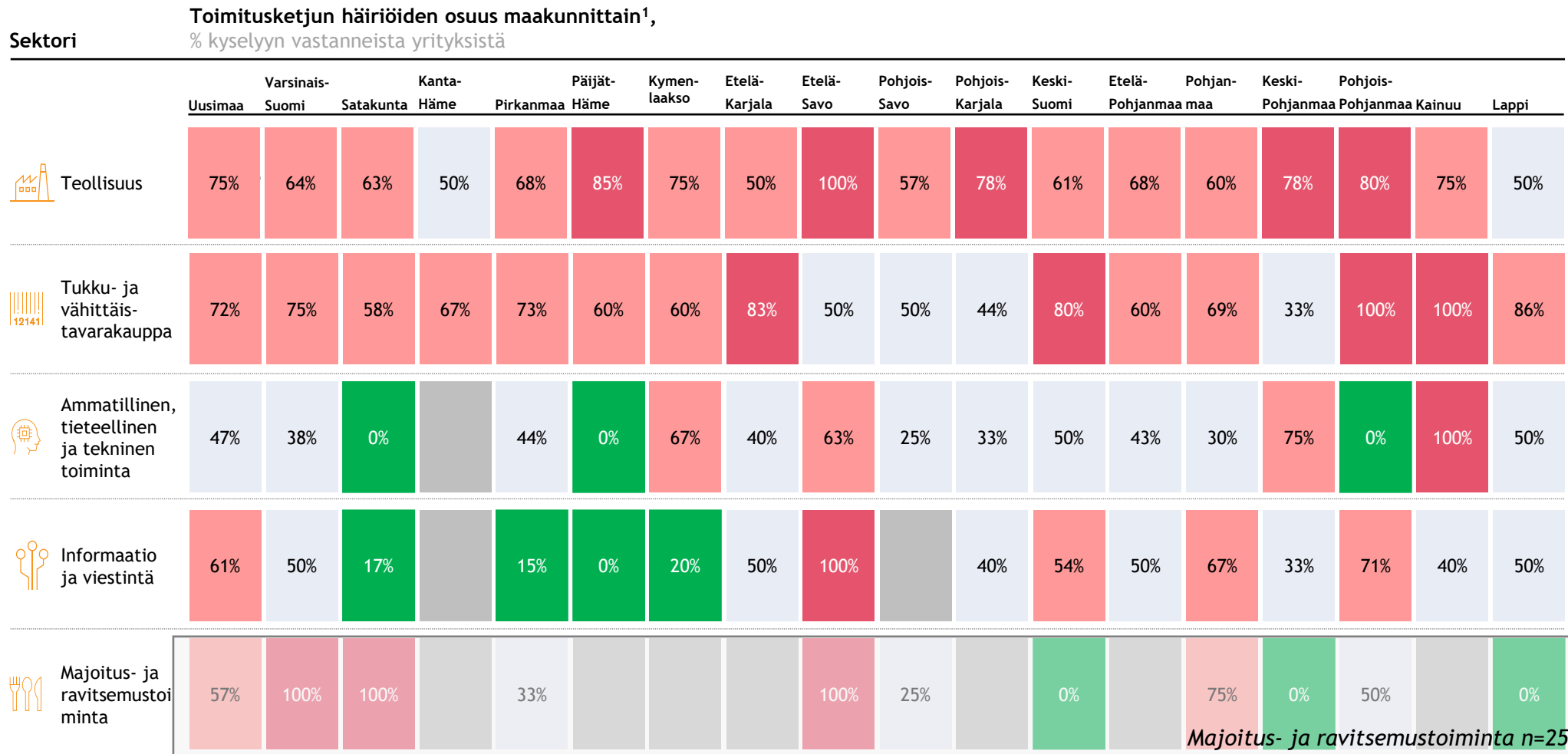
Yritykset mainitsevat muina esimerkkeinä etätyöt (sisäinen toiminta ja asiakaskontaktit), Uudenmaan rajoitukset sekä kansainväliset matkustusrajoitukset

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 18 ja 18.1

5. Teollisuus sekä tukku- ja vähittäistavarakauppa kärsivät operatiivisista häiriöistä läpi maan

18. Onko koronakriisillä ollut vaikutuksia toimitusketjunne toimivuuteen?

Osuus yrityksistä jotka raportoivat toimitusketjun häiriöistä

Kommentit

- ◆ Teollisuudessa ja kaupan alalla operatiivisia häiriöitä tasaisesti läpi maan
- ◆ Yritykset Pohjois-Karjalassa ja Lapissa arvioivat operatiivisten häiriöiden osuuden hieman muita maakuntia matalammaksi
- ◆ Informaatio- ja viestintäalalla operatiivisia häiriöitä vähemmän verrattuna muihin toimialoihin

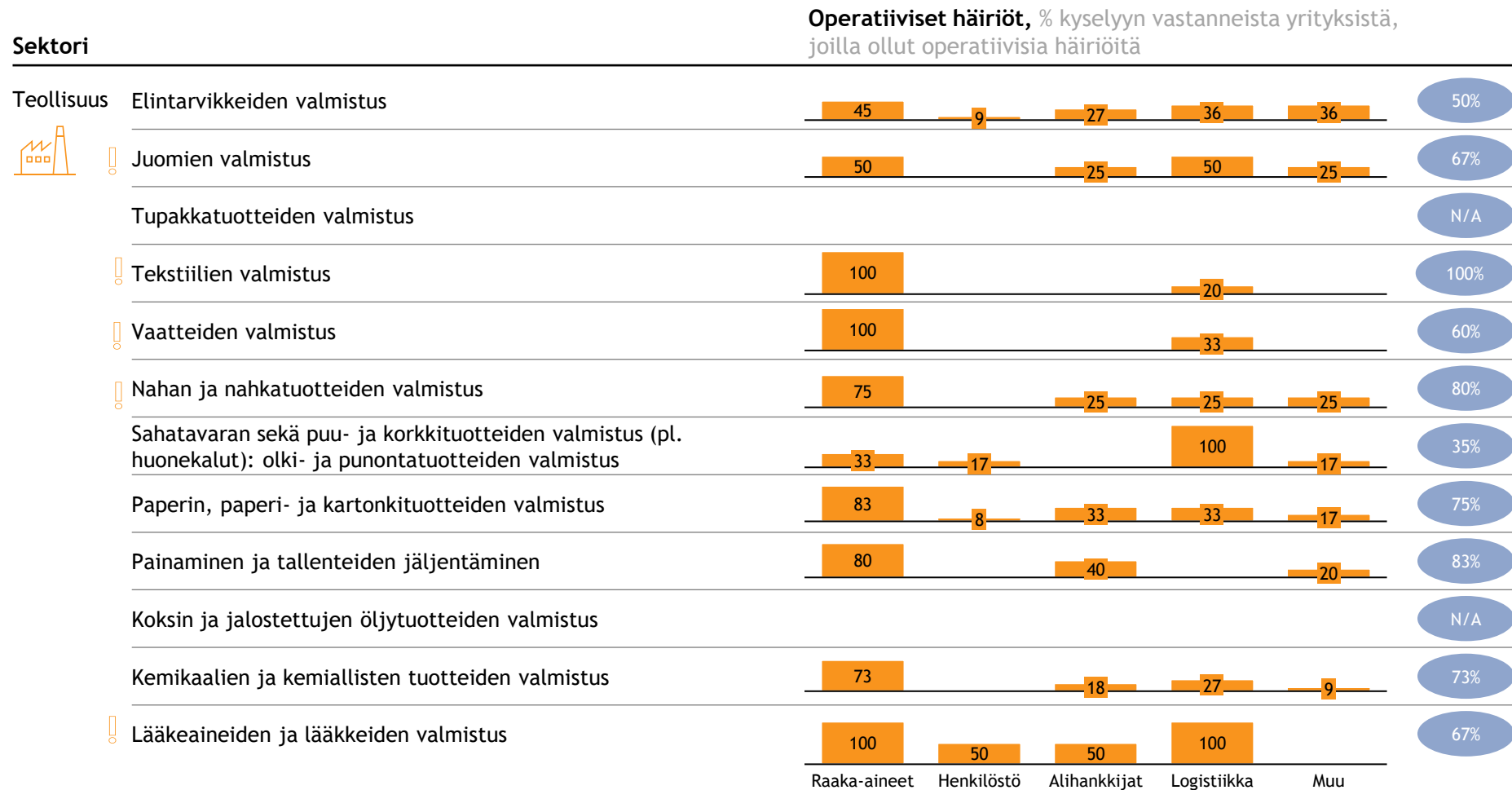
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 18

5. Teollisuus: Lähes kaikilla teollisuuden aloilla suurimmat operatiiviset haasteet materiaalien ja raaka-aineiden saatavuudessa ja logistiikassa (1/2)

18. Onko koronakriisillä ollut vaikutuksia toimitusketjunne toimivuuteen? Millaisia vaikutuksia?

x

Operatiivisten häiriöiden kokonaismäärä, % kyselyyn vastanneista yrityksistä

Kommentit

- ◆ Kaikilla teollisuuden sektoreilla lukuunottamatta sahatavaran valmistusta vähintään 50% yrityksistä raportoi toimitusketjun ongelmista koronakriisin aikana
- ◆ Materiaalit ja raaka-aineet sekä logistiikka ovat olleet yleisimmät toimitusketjun ongelmat useimmilla teollisuuden aloilla

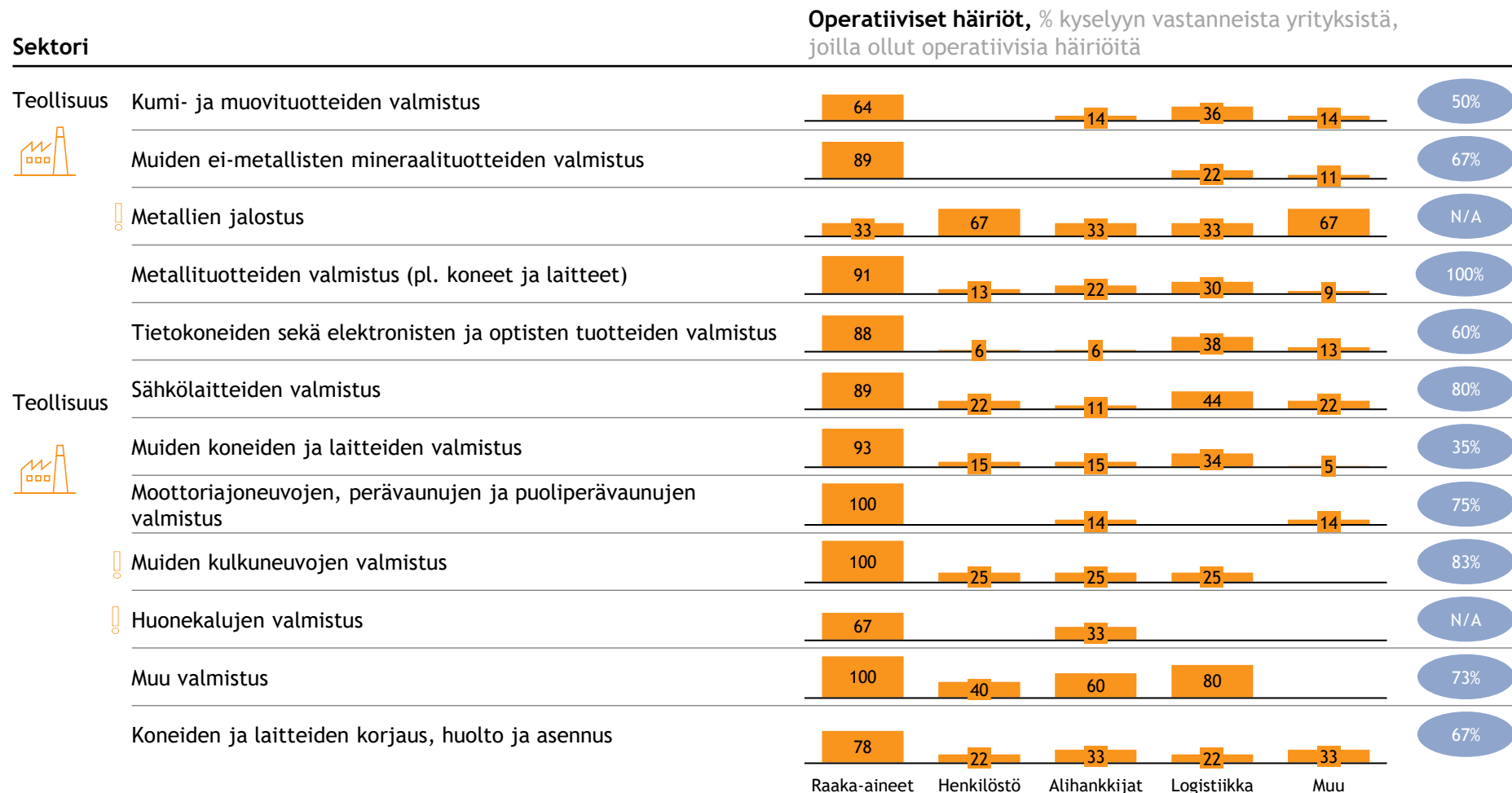
1. Perustuen kyselyn kysymyksiin 18 ja 18.1

5. Teollisuus: Lähes kaikilla teollisuuden aloilla suurimmat operatiiviset haasteet materiaalien ja raaka-aineiden saatavuudessa ja logistiikassa (2/2)

18. Onko koronakriisillä ollut vaikutuksia toimitusketjunne toimivuuteen? Millaisia vaikutuksia?

x

Operatiivisten häiriöiden kokonaismäärä, % kyselyyn vastanneista yrityksistä

Kommentit

- ◆ Kaikilla teollisuuden sektoreilla lukuunottamatta sahatavaran valmistusta vähintään 50% yrityksistä raportoi toimitusketjun ongelmista koronakriisin aikana
- ◆ Materiaalit ja raaka-aineet sekä logistiikka ovat olleet yleisimmät toimitusketjun ongelmat useimmilla teollisuuden aloilla

1. Perustuen kyselyn kysymyksiin 18 ja 18.1

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökateen kehitys
- Maksukyky ja rahoitusasema
- Operatiiviset häiriöt

- Investointinäkömä

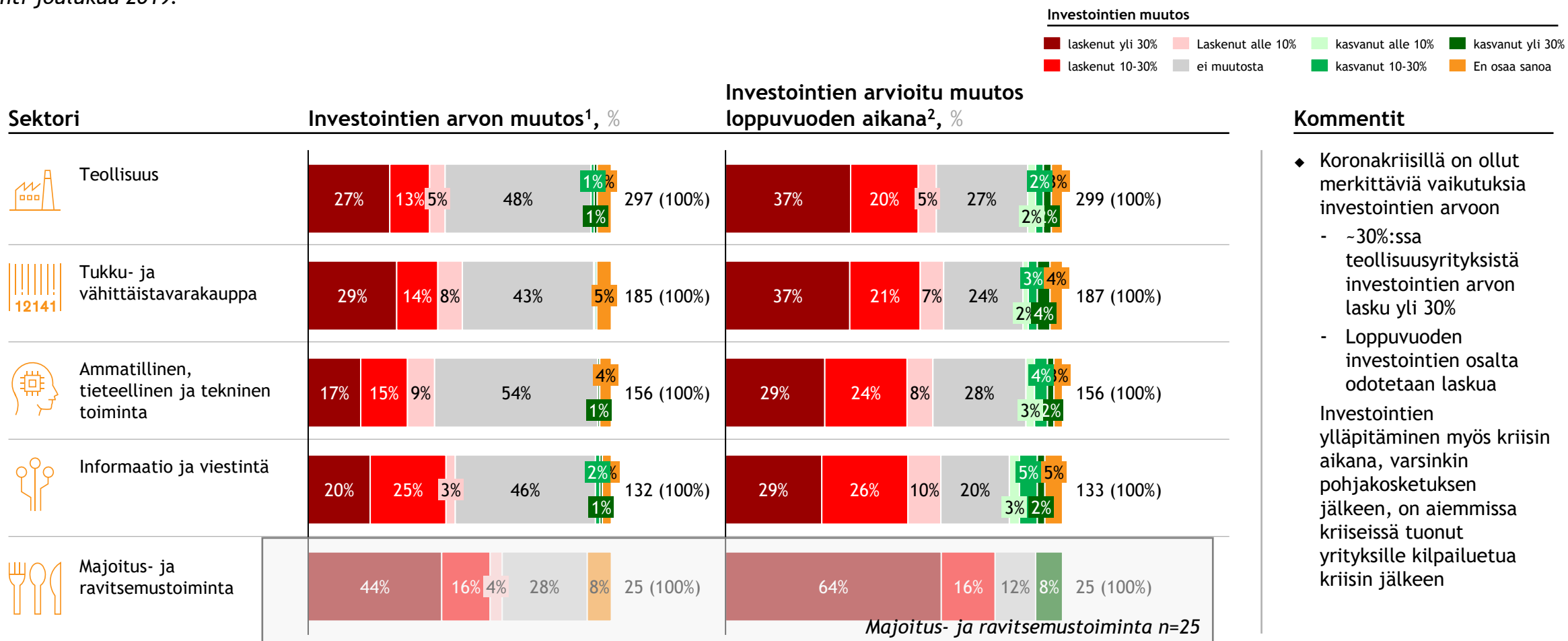
- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

6. Yhteenveto: 30-40% pk-yrityksistä odottaa investointien laskevan loppuvuoden aikana vähintään 30% edelliseen vuoteen verrattuna

10. Onko yrityksessänne jouduttu sopeuttamaan aineellisia tai aineettomia investointeja tai kehityshankkeita?

10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

11. Kuinka paljon odotatte yrityksenne investointien muuttuvan loppuvuoden aikana koronakriisin vuoksi verrattuna vastaavaan jaksoon viime vuonna, eli huhti-joulukuun 2019?

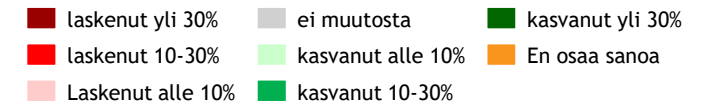

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1, 2. Perustuen kyselyn kysymykseen 11

6. Teollisuus: Investoinnit vähentyneet yli 30% noin kolmanneksella yrityksistä lähes kaikilla toimialoilla

10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

Investointien muutos

Sektori	Investointien arvon muutos ¹ , %	
Teollisuus	Elintarvikkeiden valmistus	50% laskenut yli 30%, 5% laskenut 10-30%, 9% laskenut alle 10%, 32% ei muutosta, 5% En osaa sanoa, 22 (100%)
	Juomien valmistus	67% laskenut yli 30%, 17% laskenut 10-30%, 17% En osaa sanoa, 6 (100%)
	Tupakkatuotteiden valmistus	
	Tekstiilien valmistus	20% laskenut yli 30%, 60% ei muutosta, 20% kasvanut 10-30%, 5 (100%)
	Vaatteiden valmistus	20% laskenut 10-30%, 20% laskenut alle 10%, 40% ei muutosta, 20% En osaa sanoa, 5 (100%)
	Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	20% laskenut yli 30%, 80% ei muutosta, 5 (100%)
	Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl.huonekalut): olki-japunontatuotteidenvalmistus	19% laskenut 10-30%, 19% laskenut 10-30%, 50% ei muutosta, 6% kasvanut 10-30%, 6% En osaa sanoa, 16 (100%)
	Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	6% laskenut alle 10%, 19% laskenut 10-30%, 75% ei muutosta, 16 (100%)
	Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	17% laskenut 10-30%, 17% laskenut 10-30%, 17% laskenut alle 10%, 50% ei muutosta, 6 (100%)
	Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	0 (0%)
	Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	7% laskenut 10-30%, 20% laskenut 10-30%, 67% ei muutosta, 7% En osaa sanoa, 15 (100%)
	Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	100% ei muutosta, 3 (100%)
	Kumi- ja muovituotteiden valmistus	35% laskenut yli 30%, 12% laskenut 10-30%, 47% ei muutosta, 6% En osaa sanoa, 17 (100%)
	Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	29% laskenut yli 30%, 12% laskenut 10-30%, 6% laskenut alle 10%, 53% ei muutosta, 17 (100%)
	Metallien jalostus	33% laskenut 10-30%, 33% laskenut 10-30%, 33% ei muutosta, 6 (100%)
	Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	33% laskenut 10-30%, 10% laskenut 10-30%, 3% laskenut alle 10%, 48% ei muutosta, 8% En osaa sanoa, 40 (100%)
	Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	29% laskenut yli 30%, 12% laskenut 10-30%, 47% ei muutosta, 12% kasvanut 10-30%, 17 (100%)
	Sähkölaitteiden valmistus	33% laskenut 10-30%, 17% laskenut 10-30%, 50% ei muutosta, 12 (100%)
	Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	26% laskenut yli 30%, 8% laskenut 10-30%, 9% laskenut alle 10%, 49% ei muutosta, 2% kasvanut 10-30%, 6% En osaa sanoa, 53 (100%)
	Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	38% laskenut yli 30%, 38% laskenut alle 10%, 25% ei muutosta, 8 (100%)
Muiden kulkuneuvojen valmistus	60% laskenut 10-30%, 20% ei muutosta, 20% kasvanut 10-30%, 5 (100%)	
Huonekalujen valmistus	50% laskenut 10-30%, 25% ei muutosta, 25% En osaa sanoa, 4 (100%)	
Muu valmistus	38% laskenut yli 30%, 13% laskenut 10-30%, 13% laskenut alle 10%, 38% ei muutosta, 8 (100%)	
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	18% laskenut 10-30%, 18% laskenut 10-30%, 55% ei muutosta, 9% En osaa sanoa, 11 (100%)	

Kommentit

- ◆ Noin 50 % teollisuuden yrityksistä on toistaiseksi säilyttänyt investointien tason ennallaan
- ◆ Kaikki teollisuuden toimialat vähentäneet investointeja merkittävästi
- ◆ Vaikuttaa siltä, että kemianteollisuudessa sekä puu- ja paperiteollisuudessa investointeja on vähennetty hieman muita toimialoja vähemmän
- ◆ Investointeja on voitu kasvattaa vain harvalla toimialalla

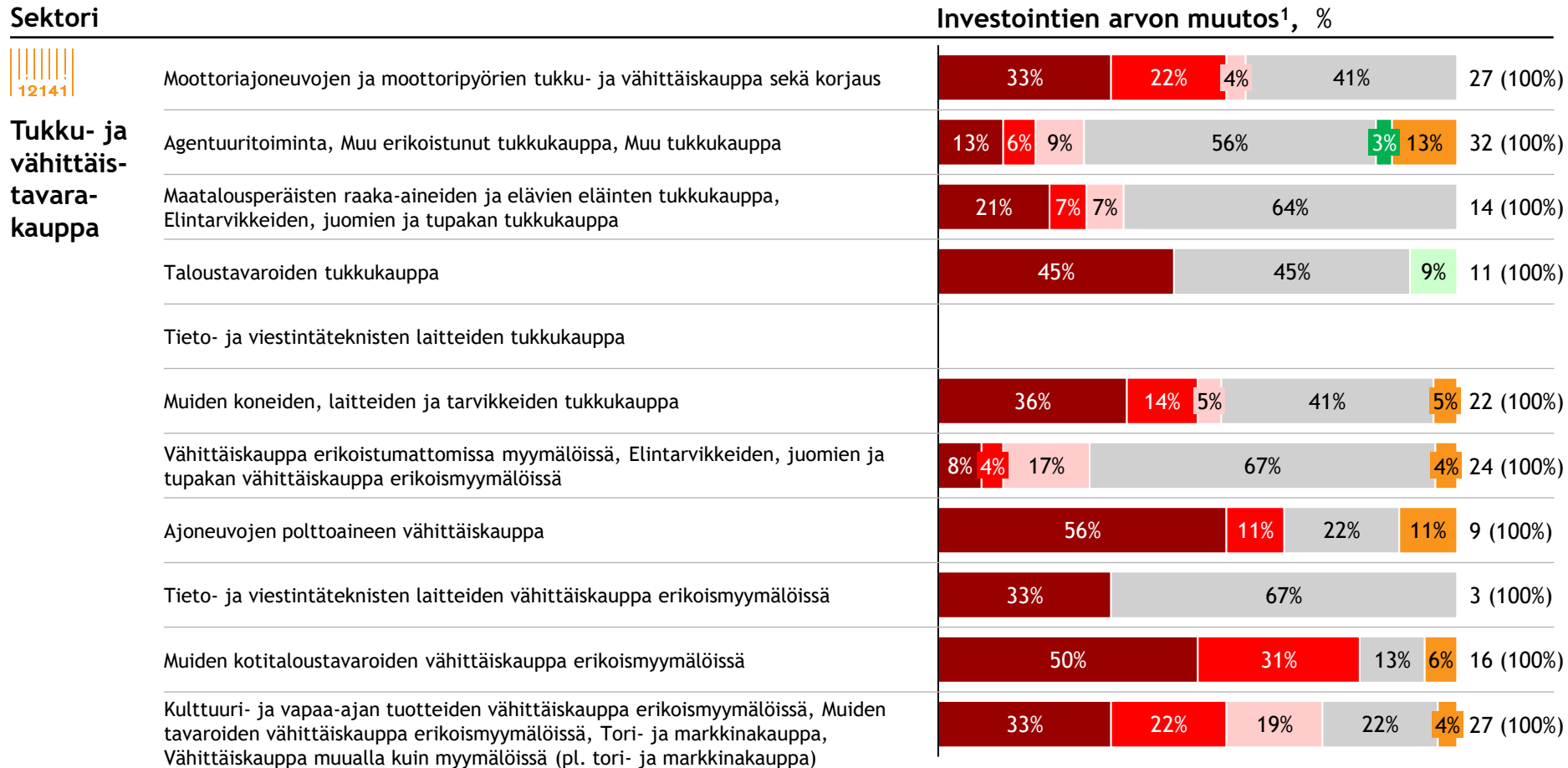
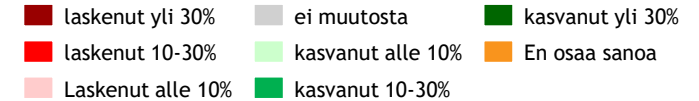
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1 ja 11

6. Tukku- ja vähittäistavarakauppa: Investointeja vähennetty erityisesti polttoaineen vähittäiskaupassa ja muiden kotitaloustavaroiden erikoismyymälöissä

10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

11. Kuinka paljon odotatte yrityksenne investointien muuttuvan loppuvuoden aikana Korona-kriisin vuoksi verrattuna vastaavaan jaksoon viime vuonna, eli huhti-joulukuu 2019?

Investointien muutos

Kommentit

- ◆ Myös tukku- ja vähittäistavarakaupan alalla vajaa puolet (43%) yrityksistä on säilyttänyt investointien tason toistaiseksi ennallaan
- ◆ Toimialojen välillä kuitenkin suuria eroja; erityisesti polttoaineen sekä muiden kotitaloustavaroiden erikoismyymälöiden alalla yli 50% ilmoittaa vähentäneensä investointeja yli 30%:lla
- ◆ Kaupan alan yritykset, jotka kykenevät kriisin aikana vastaamaan verkkokaupan kysynnän kasvuun investoimalla, voivat hyötyä siitä merkittävästi tulevaisuudessa

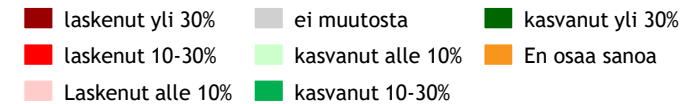
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1 ja 11

6. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta: Mainostoiminta ja markkinatutkimus vähentänyt investointeja merkittävästi

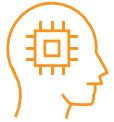
10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

11. Kuinka paljon odotatte yrityksenne investointien muuttuvan loppuvuoden aikana Korona-kriisin vuoksi verrattuna vastaavaan jaksoon viime vuonna, eli huhti-joulukuu 2019?

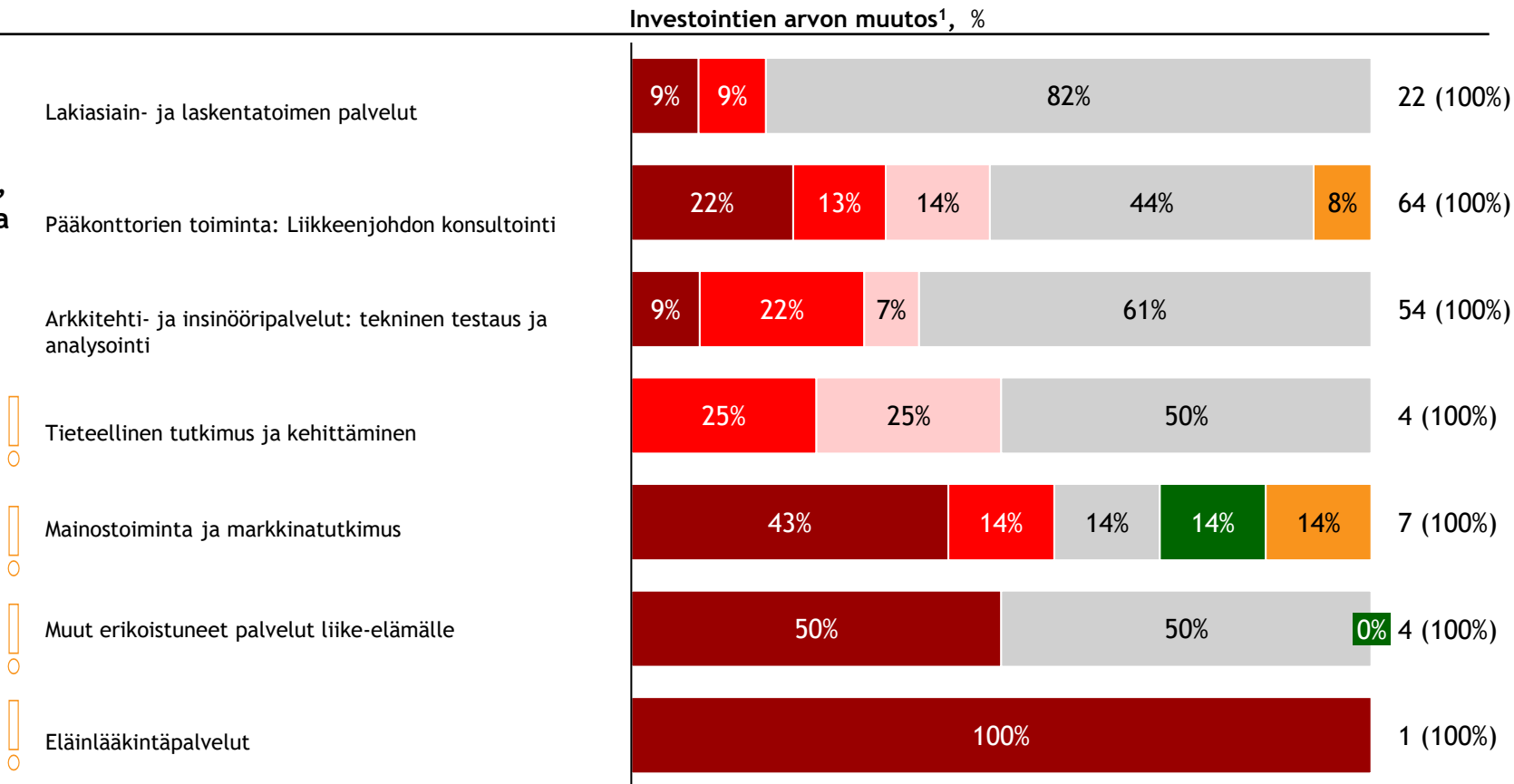
Investointien muutos

Sektori

Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

Kommentit

- ◆ Pk-yritykset vähentäneet investointeja erityisesti mainosalla
- ◆ Lakiasiain- ja laskentatoimen osalta koronakriisin vaikutus ei vielä näy selvästi investoinneissa, sillä 82% ilmoittaa säilyttäneensä investointien tason ennallaan

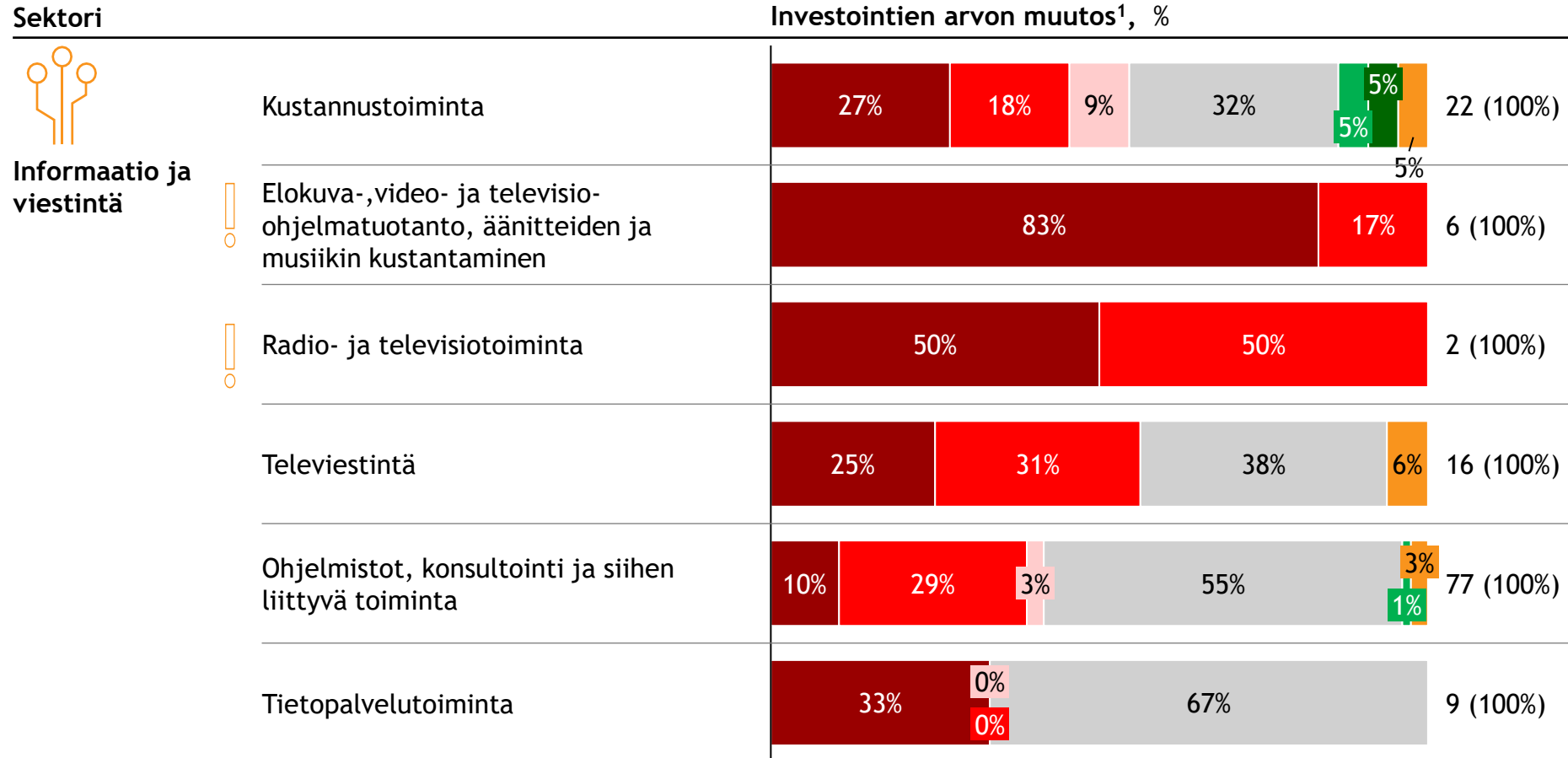
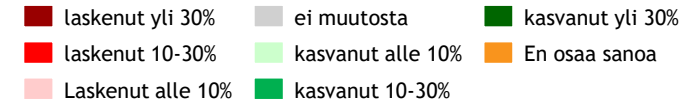
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1 ja 11

6. Informaatio ja viestintä: Erityisesti elokuva- ja televisiotuotanto vähentänyt investointeja voimakkaasti

10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

11. Kuinka paljon odotatte yrityksenne investointien muuttuvan loppuvuoden aikana Korona-kriisin vuoksi verrattuna vastaavaan jaksoon viime vuonna, eli huhti-joulukuu 2019?

Investointien muutos

Kommentit

- ◆ 83% elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotannon pk-yrityksistä vähentänyt investointeja yli 30%
- ◆ Myös radiotoiminnassa yli 30% investointeja vähentäneitä yli puolet yrityksistä

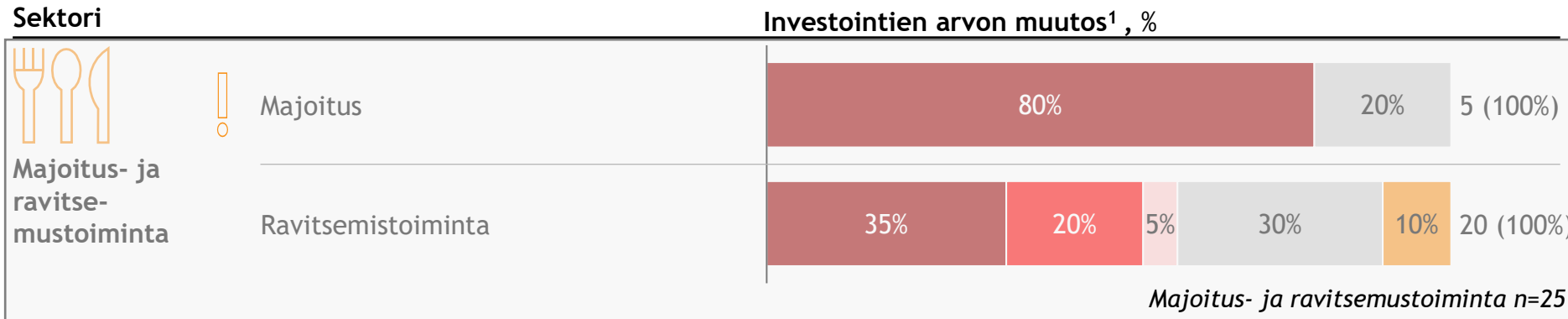
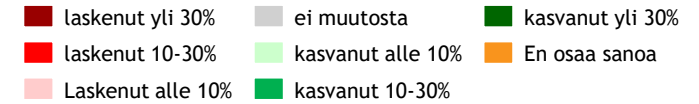
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1 ja 11

6. Majoitus- ja ravitsemustoiminta: 80% majoitusalan yrityksistä vähentänyt investointeja yli 30%

10.1 Kuinka paljon aineellisten tai aineettomien investointien tai kehityshankkeiden euromääräinen arvo on muuttunut?

11. Kuinka paljon odotatte yrityksenne investointien muuttuvan loppuvuoden aikana Korona-kriisin vuoksi verrattuna vastaavaan jaksoon viime vuonna, eli huhti-joulukuu 2019?

Investointien muutos

Kommentit

- ◆ 80% majoitustoiminnan pk-yrityksistä vähentänyt investointeja yli 30%
- ◆ Myös ravitsemustoiminnassa investointeja on vähennetty reilusti ja yli 50% vastaajista on pudottanut investointien tasoa yli 10%

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 10.1 ja 11

Agenda

◆ Koronakriisin vaikutukset suomalaisiin pk-yrityksiin

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten operatiiviset toimenpiteet
- Käyttökatteen kehitys
- Maksukyky ja rahoitusasema
- Operatiiviset häiriöt
- Investointinäköymä

- Finnveran ja Business Finlandin tukitoimet

7. Yhteenveto: Alle 10% kyselyyn vastanneista yrityksistä on saanut tukea Finnveralta tai BF:lta, valtaosa yrityksistä on kokenut tuen helpottaneen yrityksen toimintaa

14. Onko yrityksenne saanut Finnveran tarjoamaa apua koronakriisin aikana?

15. Onko yrityksenne saanut Business Finlandin tarjoamaa apua koronakriisin aikana?

Onko tämä toimenpide helpottanut yrityksenne toimintaa? Kuinka paljon?

Hakemusten tila

Tukea saaneet

Neuvottelut käynnissä

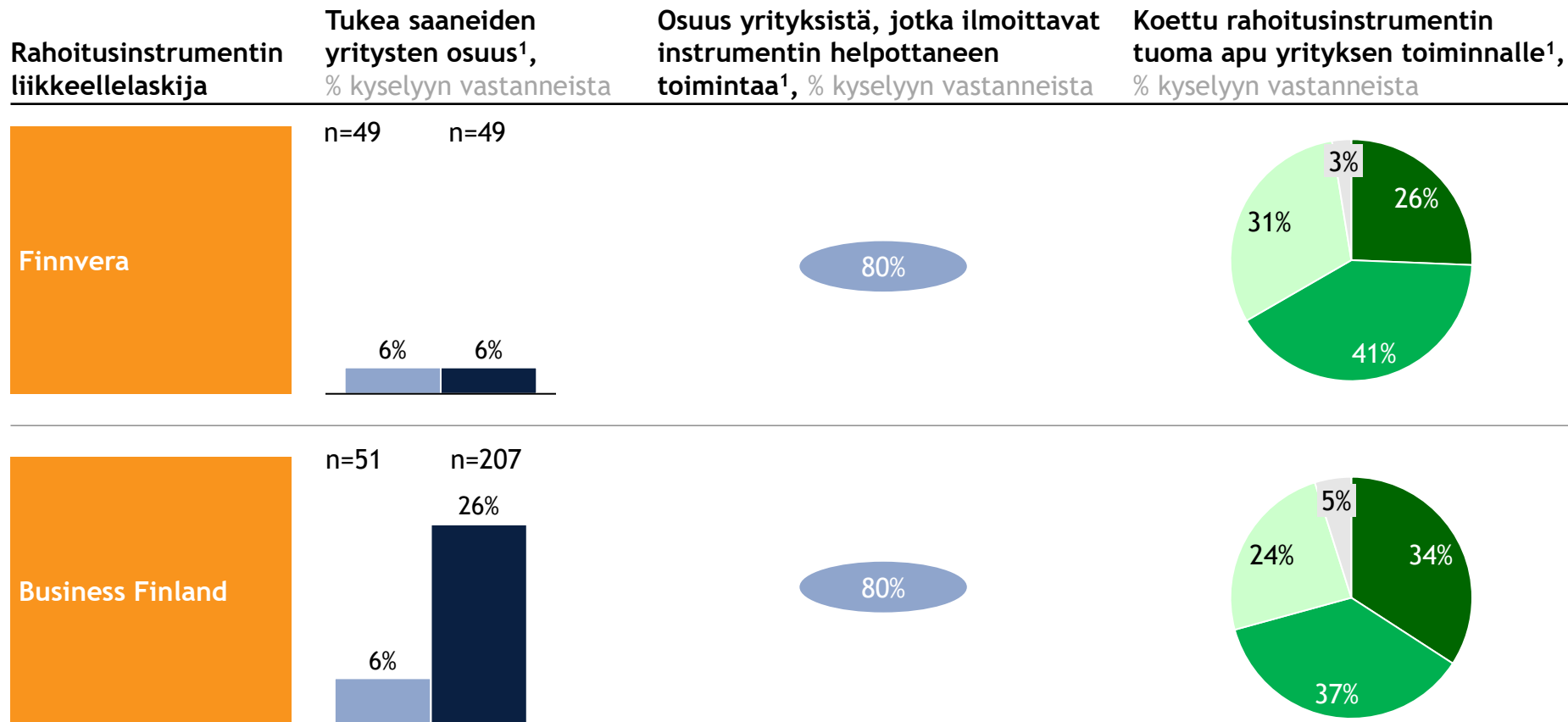
Rahoitusinstrumentin tuoma apu yrityksen toiminnalle

hyvin paljon

paljon

vähän

hyvin vähän

Kommentit

- ◆ Alle 10% kyselyyn vastanneista yrityksistä on saanut Finnveran tai Business Finlandin tukea
- ◆ Tukea saaneista yrityksistä noin 80% ilmoittaa tukitoimien helpottaneen yrityksen toimintaa

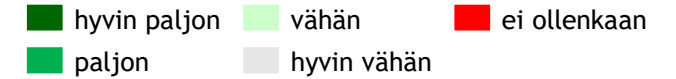
1. Perustuen kyselyn kysymyksiin 14 ja 15

7. Pk-yritykset tyytyväisiä Finnveran tukitoimiin

14. Onko yrityksenne saanut Finnveran tarjoamaa apua koronakriisin aikana?

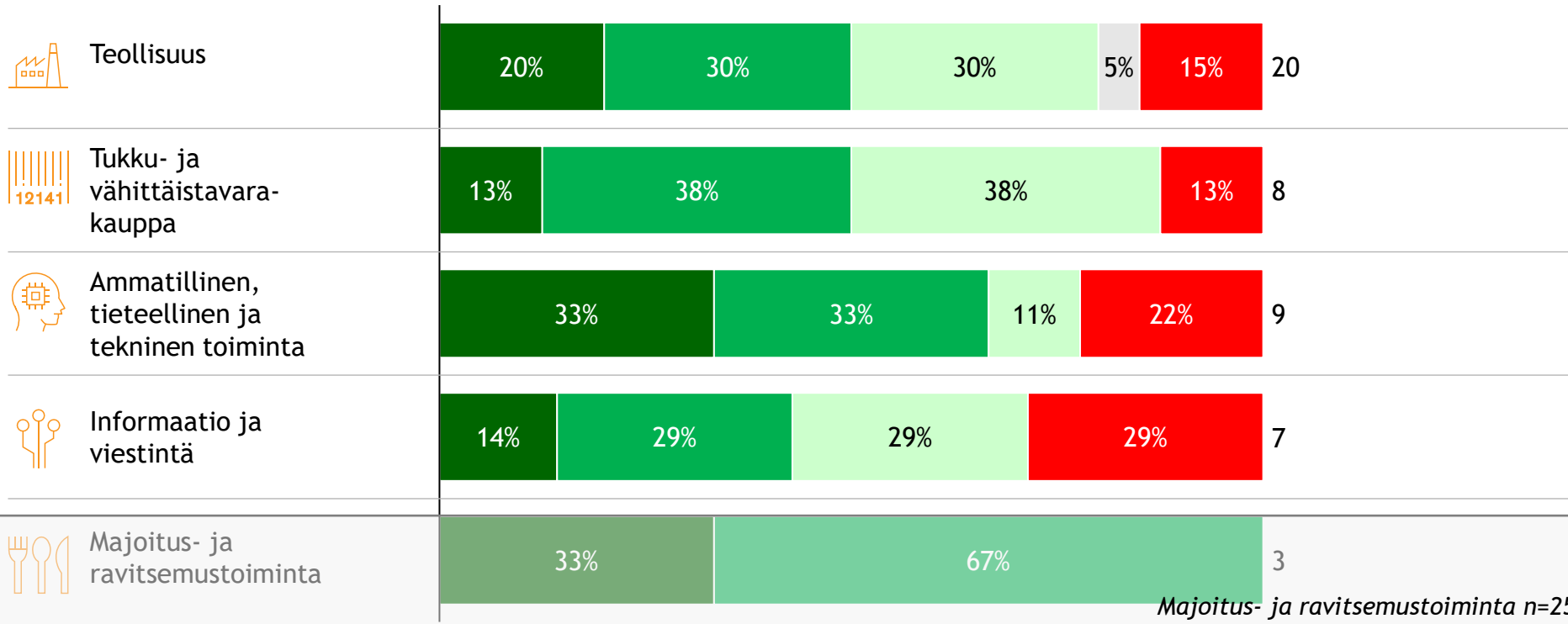
Onko tämä toimenpide helpottanut yrityksenne toimintaa? Kuinka paljon?

Koettu rahoitusinstrumentin tuoma apu yrityksen toiminnalle

Koettu toimenpiteiden tuoma apu sektoreittain,
% kyselyn yrityksistä, jotka ovat saaneet Finnveran tukea

Sektori

Kommentit

- ◆ Finnveran tuen koetaan helpottaneen yritysten toimintaa kaikilla aloilla
- ◆ Tyytyväisyys korkealla, vaikka lähes kaikilta sektoreilta löytyy myös yrityksiä, joita rahoitusinstrumentti ei ole hyödyttänyt

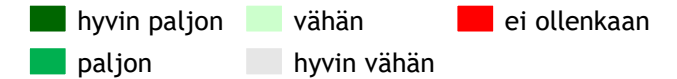
1. Perustuen kyselyn kysymykseen 14

7. Business Finlandin tukitoimien arvioitu vaikuttavuus korkealla tasolla

15. Onko yrityksenne saanut Business Finlandin tarjoamaa apua koronakriisin aikana?

Onko tämä toimenpide helpottanut yrityksenne toimintaa? Kuinka paljon?

Koettu rahoitusinstrumentin tuoma apu yrityksen toiminnalle

Koettu toimenpiteiden tuoma apu sektoreittain,
% kyselyn yrityksistä, jotka ovat saaneet Finnveran tukea

Sektori

Kommentit

- ◆ Finnveran tuen koetaan helpottaneen yritysten toimintaa lähes kaikilla aloilla
- ◆ Tyytyväisyys korkealla, vaikka lähes kaikilta sektoreilta löytyy myös yrityksiä, joita rahoitusinstrumentti ei ole hyödyttänyt

1. Perustuen kyselyn kysymykseen 15